

**СОВЕТ ВЫСОКОГОРСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН**

Кооперативная ул., 5, пос. ж/д станция Высокая Гора,
Высокогорский район, Республика Татарстан, 422700

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БИЕКТАУ МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОН СОВЕТЫ**

Кооперативная ур., 5, Биектау т/ю станциясе поселогы,
Биектау районы, Татарстан Республикасы, 422700

Тел.: +7 (84365) 2-30-50, факс: 2-30-86, e-mail: biektau@tatar.ru, www.vysokaya-gora.tatarstan.ru

РЕШЕНИЕ
28 декабрь, 2022 ел

КАРАР
№ 251

**Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Семиозерка авыл
жирлегенең Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрен раслау турында**

Территорияне тотрыклы үстерү өчен шартлар тудыру, шәһәр төзелеше эшчәнлеген гәмәлгә ашыру тәртибен жайга салу, «Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Семиозерка авыл жирлеген» муниципаль берәмлеге территориясендә нәтижәле һәм тәртипкә салынган жирдән файдалануны һәм төзелешне тәмин итү максатларында, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 32 статьясы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль законның 14 статьясы, Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Уставы, Биектау муниципаль районының 2021 елның 01 мартындагы гавами тыңлаулары нәтижәләре буенча, Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Советы

КАРАР ИТТЕ:

1. Кушымтада бирелгән «Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Семиозерка авыл жирлеген» муниципаль берәмлегенең Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләрен расларга.
2. Әлеге карарны Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районының рәсми сайтында: <http://vysokaya-gora.tatarstan.ru> веб-адрес буенча, һәм Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә «Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталы»нда: <http://pravo.tatarstan.ru> веб-адрес буенча бастырып чыгарырга (халыкка житкерергә).
3. Әлеге карар рәсми басылып чыккан (халыкка житкерелгән) көненнән үз көченә керә.
4. Әлеге карарның үтөлешен контрольдә тотуны Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Советының жирлекләренәң жирле үзидарә органнары белән үзара хезмәттәшлеге, законлылык һәм хокук тәртибе буенча даими комиссиясенә йөкләргә.

Совет рәисе,
муниципаль район Башлыгы

Р.Ф. Хисамутдинов

Кушымта
Татарстан Республикасы
Биектау муниципаль районы
Советының
2022 елның 28 декабрендәге
251 номерлы карары белән
расланды

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БИЕКТАУ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
«СЕМИОЗЕРКА АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ»
МУНИЦИПАЛЬ БЕРӨМЛЕГЕНЕҢ

**ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ
ТӨЗЕЛеш АЛЫП БАРУ КАГЫЙДӘЛӘРЕ**

ЭЧТӨЛӨК

КЕРЕШ.....	..6
I КИСӘК. ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЭШ КАГЫЙДӨЛӨРЕН КУЛЛАНУ ТӨРТИБЕ, ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЭШ КАГЫЙДӨЛӨРЕНӨ ҮЗГӨРЕШЛӨР КЕРТҮ ТӨРТИБЕ	7
I БҮЛӨК. Гомуми нигезләмәләр.	7
Ошибка! Закладка не определена.	
1 статья. Әлеге кисәктә кулланыла торган төп төшенчәләр.....	7
2 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренәң хокукий статусы һәм составы	9
3 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш турында мөгълүматның ачыклығы һәм һәркем файдалана алырлык булуы.....	
9	Ошибка! Закладка не определена.
4 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш Кагыйдәләренәң үз көченә керүе	<u>9</u>
5 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш Кагыйдәләрен бозу өчен җаваплылык	
Ошибка! Закладка не определена.	
II БҮЛӨК. Жирле үзидарә органнары тарафыннан жирдән файдалануны һәм төзелешне җайга салу турында нигезләмәләр	Ошибка! Закладка не определена.
Ошибка! Закладка не определена.	
6 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсендә жирле үзидарә органнары вәкаләтләре	Ошибка!
Ошибка! Закладка не определена.	
7 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектын әзерләү буенча комиссия	10
8 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренәң элек барлыкка килгән хокук мөнәсәбәтләренә карата гамәле	10
9 статья. Территориаль зоналар	11
10 статья. Шәһәр төзелеше регламентлары	12
11 статья. Шәһәр төзелеше эшчәнлегенәң башка мәсьәләләренә карата жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренәң гамәле	13
III БҮЛӨК. Физик һәм юридик затлар тарафыннан жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалану төрләрен үзгәртү турында нигезләмәләр	Ошибка!
Ошибка! Закладка не определена.	
12 статья. Төп нигезләмәләр	14
13 статья. Жир кишәрлегенә яисә капитал төзелеш объекттын файдалануның шартлы рәхсәт ителгән төренә рәхсәт бирү тәртибе	14
14 статья. Капитал төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзелешнең чик параметрларыннан читкә тайпылуға, реконструкциялүгә рәхсәт бирү тәртибе	15
IV БҮЛӨК. Территорияне планлаштыру документларын әзерләү турында нигезләмәләр	17
15 статья. Төп нигезләмәләр	17
V Бүлек. Жирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча иҗтимагый фикер алышулар яки гавами тыңлаулар уздыру турында нигезләмәләр	18
16 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча иҗтимагый фикер алышулар яки гавами тыңлаулар оештыру һәм уздыруның гомуми нигезләмәләре	18
17 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проекты, жирдән файдалану	

һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү проектлары буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар уздыру үзенчәлекләре	18
18 статья. Жир кишәрлеген яисә капитал төзелеш объекттын файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт биру турында карар проекты буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар	19
19 статья. Рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан читләшүгә рөхсәт биру мәсьәләсе буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар	20
VI БҮЛЕК. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турында нигезләмәләр	21
20 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү тәртибе	21
VII БҮЛЕК. Жирдән файдалануның һәм төзелешнең башка мәсьәләләрен жайга салу турында нигезләмәләр	24
21 статья. Территориаль зоналар чикләре турында мәгълүматны күчәмсез мөлкәтнең Бердәм дәүләт реестрына кертү	24
II КИСӘК. ШӘһӘР ТӨЗЕЛЕШЕН ЗОНАЛАШТЫРУ КАРТАЛАРЫ	25
VIII БҮЛЕК. «Семиозерка авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге территориясендә шәһәр төзелешен зоналаштыру карталары	25
22 статья. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориаль зоналар	25
23 статья. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләре	26
24 статья. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләре, тарихи жирлекләр территорияләре чикләре, мәдәни мирас объектларын саклау зоналары чикләре	26
III КИСӘК. ШӘһӘР ТӨЗЕЛЕШЕ РЕГЛАМЕНТЛАРЫ	27
ГЛАВА IX. Жир кишәрлекләренән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләрен, жир кишәрлекләренә иң чик күләмнәрен һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрларын билгеләү өлешендә шәһәр төзелеше регламентлары	27
25 статья. Шәһәр төзелеше регламенты билгеләнә торган территориаль зоналар	27
26 статья. Шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган жир кишәрлекләре булган территориаль зоналар	38
27 статья. Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган жирләре булган территориаль зоналар	38
X БҮЛЕК. Жир кишәрлекләренән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләүләр	40
28 статья. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар	40
29 статья. Инженерлык һәм транспорт инфраструктурасының линияле объектларының санитар аермалары	42
30 статья. Табигый факторлар йогынтысы буенча жир кишәрлекләренән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләүләр	43
31 статья. Мәдәни мирас объектларын саклау шартлары буенча жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләүләр	44
XI БҮЛЕК. Коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән территориянең мөмкин булган минималь тәэмин ителеш дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткелләре һәм мондый объектларның халык өчен максималь рөхсәт ителә торган территория дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткелләре	45
32 статья. Төп нигезләмәләр	45
XII БҮЛЕК. Жир кишәрлекләренән рөхсәт ителгән файдалану төрләрен тасвирлау	45
33 статья. Төп нигезләмәләр	45

КУШЫМТАЛАР	59
1 нче кушымта. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориаль зоналар	59
2 нче кушымта. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләре	59
3 нче кушымта. VII бүлеккә кушымта	59

КЕРЕШ

Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы «Семиозерка авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенең Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре (алга таба – Кагыйдәләр) – территорияль зоналар, шәһәр төзелеше регламентлары, аны куллану тәртибе һәм аңа үзгәрешләр кертү тәртибе билгеләнә торган жирле үзидарә органының норматив хокукий акты белән раслана торган шәһәр төзелешен зоналаштыру документы.

Кагыйдәләр Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасының түбәндәге норматив хокукий актлары таләпләрен исәпкә алып әзерләнде:

– Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, 29.12.2004 ел №190-ФЗ;

– Россия Федерациясе Жир кодексы 25.10.2001 ел № 136-ФЗ;

– Россия Федерациясе Урман кодексы 04.12.2006 ел № 200-ФЗ;

– Россия Федерациясе Су кодексы 03.06.2006 ел № 74-ФЗ;

– «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон;

- «Шәһәр төзелеше эшчәнлеген мәгълүмати тәэмин итү турында» 2006 елның 09 июнендәге 363 номерлы РФ Хөкүмәте карары

– «Татарстан Республикасында шәһәр төзелеше эшчәнлегенә турында» 2010 елның 25 декабрәндәге 98-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы.

Кагыйдәләрне әзерләгәндә шулай ук Биектау муниципаль районының һәм «Семиозерка авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенең норматив хокукий актлары нигезләмәләре, муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый һәм шәһәр төзелеше үсешенә төп юнәлешләрен билгели торган башка документлар исәпкә алына.

I. КИСӘК. ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЭШ КАГЫЙДӘЛӘРЕН КУЛЛАНУ ТӘРТИБЕ, ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЭШ АЛЫП БАРУ КАГЫЙДӘЛӘРЕНӘ ҮЗГӘРЕШЛӘР КЕРТҮ ТӘРТИБЕ

ИБҮЛЕК. Гомуми нигезләмәләр

1 статья. Әлеге кисәктә кулланыла торган төп төшенчәләр

Жир кишәрлегеннән яисә капиталъ төзелеш объектывннан рөхсәт ителгән файдалану төре – жир кишәрлегеннән яисә капиталъ төзелеш объектывннан файдалануның мөмкин булган ысулы. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларывннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре рөхсәт ителгән файдалануның төп, шартлы рөхсәт ителгән, ярдәмче төрләрен үз эченә ала һәм жир мөнәсәбәтләре өлкәсендә дәүләт сәясәтен эшләү һәм норматив-хокукий жайга салу функцияләрен башкаручы федераль башкарма хакимият органы раслаган классификатор нигезендә билгеләнә.

Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларывннан рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре – жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларывннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре, алар белән бергә гамәлгә ашырыла торган рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы рөхсәт ителгән төрләренә карата өстәмә буларак кына рөхсәт ителә.

Шәһәр төзелешен зоналаштыру – территорияль зоналарны билгеләү һәм шәһәр төзелешә регламентларын билгеләү максатларында муниципаль берәмлекләр территорияләрен зоналаштыру.

Шәһәр төзелешә регламенты – тиешле территорияль зона чикләре чикләрендә билгеләнә торган жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре, шулай ук жир кишәрлекләре өстендә һәм жир өслегендә булган нәрсәләр, аларны төзү һәм капиталъ төзелеш объектларын эксплуатацияләү процессында файдаланыла торган барлык төрләре, жир кишәрлекләренә иң чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрлары, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләү, жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларывннан файдалануны чикләү, шулай ук чикләрендә территорияне комплекслы һәм тотрыклы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру каралган территорияләргә карата куллану, халык өчен тиешле территориянең коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән тәмин ителешенең минималь мөмкин булган дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре һәм күрсәтелгән объектларның территорияль файдалана алуының максималь мөмкин булган дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре.

Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектын әзерләү комиссиясе – Кагыйдәләр әзерләүне оештыру, аларга үзгәрешләр кертү, гавами тыңлаулар уздыру һәм Кагыйдәләрне әзерләү Комиссиясе турындагы нигезләмә нигезендә башка мәсьәләләрне хәл итү максатында законнар, муниципаль хокукий актлар нигезендә төзелә торган даими эшләүче коллегиаль орган.

Кызыл линияләр – гомуми файдаланудагы территорияләр чикләрен күрсәткән һәм территорияне планлаштыру документларында билгеләнергә, үзгәртелергә яисә бетерелергә тиешле линияләр.

Линия объектлары – электр тапшыру линияләре, элементә линияләре (шул исәптән линия-кабель корылмалары), торба үткәргечләр, автомобиль юллары, тимер юл линияләре һәм башка шундый корылмалар.

Төзелеш алып баруның максималь проценты - төзелеш алып барылырга мөмкин булган жир кишәрлегенә суммар мәйданы, жир кишәрлегенә бөтен мәйданына (%) мөнәсәбәте.

Жир кишәрлеге чигеннән бинаның, төзелешнең, корылмаларның минималь чигенеше – жир кишәрлеге чиге белән бина, төзелеш яки корылма арасындагы ераклык.

Капиталь төзелеш объектлары - биналар, корылмалар, төзелешләре тәмамланмаган объектлар, жир кишәрлегенә капитал булмаган төзелмәләренән, корылмаларыннан һәм аерылгысыз яхшыртуларыннан тыш (ныгытма, өслек һәм башкалар).

Жир кишәрлекләренән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның рөхсәт ителгән төп төрләре – әлеге эшчәнлек төрләрен һәм шәһәр төзелеше регламентлары составындагы объектларны тиешле территориаль зоналарга карата күчерү нәтижәсендә мөмкин булган жир кишәрлекләренән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре,

Жир кишәрлекләре, капитал төзелеш объектлары хокук ияләре – жир милекчеләре, жирдән файдаланучылар, жир хужалары һәм жир кишәрлекләрен, капитал төзелеш объектларын арендаучылар, аларның вәкаләтле затлары.

Жир участкаларының иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары – жир кишәрлекләренә иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре, шул исәптән аларның майданы; биналарны, төзелмәләрен, корылмаларны мөмкин булган урнаштыру урыннарын билгеләү максатларында жир кишәрлекләре чикләренән минималь чигенүләр; биналарның, төзелешләренә, корылмаларның иң чик саны яисә иң чик биеклегә; тиешле территориаль зоналарга карата шәһәр төзелеше регламентлары нигезендә билгеләнә торган жир кишәрлегә чикләрендә төзүнең максималь проценты.

Гавами сервитут – Россия Федерациясе законы яисә башка норматив хокукый акты, Россия Федерациясе субъектының норматив хокукый акты, жирле үзидарә органының норматив хокукый акты белән билгеләнгән жир кишәрлегенән үзенә карата билгеләнә торган жир кишәрлекләрен тартып алмыйча гына чикләнгән файдалану хокукы.

Гавами тыңлаулар – законнарда билгеләнгән очракларда жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча муниципаль хокукый актлар проектлары буенча фикер алышуда катнашу өчен муниципаль берәмлек (жәмәгәтчелек) халкының хокукларын гамәлгә ашыру формасы.

Рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чик параметрларыннан читкә тайпылуга рөхсәт – Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 40 статьясы таләпләре нигезендә бирелә торган, жир кишәрлегә иясенә капитал төзелеш объектларын төзүне, реконструкцияләүне гамәлгә ашыру, шулай ук аларны капитал ремонтлауга тиешле территориаль зона өчен шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан читкә тайпылуга хокук бирә торган документ.

Жир кишәрлеген яисә капитал төзелеш объектын файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт – Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 39 статьясы таләпләре нигезендә жир кишәрлекләренә хокук ияләренә жир кишәрлегенән, әлеге Кагыйдәләр белән шартлы рәвештә рөхсәт ителгән капитал төзелеш объектыннан файдалану төрен сайлау хокукын бирә торган документ.

Территориаль зоналар – жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрендә алар өчен чикләр билгеләнгән һәм шәһәр төзелеше регламентлары куелган зоналар.

Гомуми файдалану территорияләре – чикләnmәгән затлар даирәсе тоткарлыксыз файдалана торган территорияләр (шул исәптән майданнар, урамнар, узу юллары, яр буйлары, гомуми файдаланудагы су объектларының яр буе полосалары, скверлар, бульварлар).

Жир кишәрлекләренән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре – Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 39 статьясында билгеләнгән тәртиптә рөхсәт алу шарты белән, әлеге эшчәнлек төрләрен һәм шәһәр төзелеше регламентлары составындагы

объектларны тиешле территориаль зоналарга карата күчерү нәтижәсендә мөмкин булган жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре.

2 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренәң хокукий статусы һәм составы

1. Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы «Семиозерка авыл жирлегә» муниципаль берәмлегенәң Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре жирле үзидарә органының норматив хокукий акты статусына ия.

2. Әлегә Кагыйдәләр түбәндәгеләр белән беррәттән кулланыла:

техник регламентлар (алар үз көченә кергәнчә билгеләнгән тәртиптә - 2002 елның 27 декабрәндәгә 184-ФЗ номерлы «Техник жайга салу турында» Федераль законга һәм Россия Федерациясә Шәһәр төзелешә кодексына каршы килми торган өлешендә норматив техник документлар);

Россия Федерациясә законнары һәм Татарстан Республикасы законнары;
шәһәр төзелешен проектлау нормативлары;

«Семиозерка авыл жирлегә» муниципаль берәмлегенәң һәм Биектау муниципаль районының жирдән файдалануны һәм төзелешне жайга салу мәсьәләләре буенча норматив хокукий актлары.

3. Әлегә Кагыйдәләр үз эченә ала:

Кереш;

I Кисәк. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләрен куллану тәртибе, жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү тәртибе;

II Кисәк. Шәһәр төзелешен зоналаштыру карталары;

III Кисәк. Шәһәр төзелешә регламентлары;

Кушымталар.

4. Әлегә Кагыйдәләр «Семиозерка авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге территориясендә шәһәр төзелешен гамәлгә ашыручы, көйләүчә яисә контрольдә тотучы вазыйфаи затлар тарафыннан, дәүләт хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары, физик һәм юридик затлар, вазыйфаи затлар тарафыннан үтәү өчен мәжбүри.

3 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш турында мәгълүматның ачыклығы һәм һәркем файдалана алырлык булуы

1. Әлегә Кагыйдәләр, аларның составына керүчә барлык картографик һәм башка документларны да кертәп, барлык физик һәм юридик, шулай ук вазыйфаи затлар, дәүләт хакимияте органнары һәм жирле үзидарә органнарына һәркем файдалана алырлык була.

2. «Семиозерка авыл жирлегә» муниципаль берәмлегенәң жирле үзидарә органнары әлегә Кагыйдәләр белән танышу мөмкинлеген түбәндәгә юллар белән тәэмин итәләр:

әлегә Кагыйдәләрне жирле үзидарә органнарының норматив хокукий актларын рәсми бастырып чыгару (халыкка житкерү), башка рәсми мәгълүмат өчен билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгару (халыкка житкерү), һәм муниципаль берәмлекнең «Интернет» челтәрендәгә рәсми сайтында урнаштыру;

«Семиозерка авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге территориясендә жирдән файдалануны һәм төзелешне жайга салу мәсьәләләрендә катнашучы органнарда һәм оешмаларда әлегә Кагыйдәләр белән тулы комплектта танышу өчен мөмкинлекләр тудыру;

территориаль планлаштыруның Федераль дәүләт мәгълүмат системасында Кагыйдәләрне урнаштыру;

физик һәм юридик затларга әлегә Кагыйдәләрдән өзәмтәләр, шулай ук картографик материалларның кирәкле күчермәләрен һәм жирдән файдалану һәм төзелеш шартларын аерым жир кишәрлекләренә һәм планировка структурасы элементларына карата характерлаучы аларның фрагментларын бирү. Әлегә материаллар югарыда күрсәтелгән затларга язма сорату буенча бирелә.

4. статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренең үз көченә керүе

1. Әлеге Кагыйдәләр жирле үзидарә органнарының норматив хокукий актларын рәсми бастырып чыгару (халыкка житкерү) өчен билгеләнгән тәртиптә рәсми басылып чыккан (халыкка житкерелгән) мизгелдән үз көченә керә.

2. Кагыйдәләр зуррак юридик көчкә ия булган хокукий актларга каршы килми торган өлештә эшли.

5 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрен бозу өчен җаваплылык

1. Әлеге Кагыйдәләрен бозган өчен, физик һәм юридик затлар, шулай ук вазыйфаи затлар Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары нигезендә җаваплы булалар.

II БҮЛЕК. Жирле үзидарә органнары тарафыннан жирдән файдалануны һәм төзелешне җайга салу турында нигезләмәләр

6 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсендә жирле үзидарә органнары вәкаләтләре

1. Жирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсендә жирле үзидарә органнары вәкаләтләре 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль закон, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, «Семиозерка авыл жирлегенә» муниципаль берәмлегенә Уставы, Биектау муниципаль районы Уставы нигезендә билгеләнә.

2. «Семиозерка авыл жирлегенә» муниципаль берәмлегенә (алга таба - жирлек Советы) жирле үзидарәсенә вәкилләкле органының жирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсендәге вәкаләтләренә керә:

жирлеккә шәһәр төзелешен проектлауның жирле нормативларын раслау.

«Семиозерка авыл жирлегенә» муниципаль берәмлегенә жирле үзидарә башкарма органының (алга таба - жирлек Башкарма комитеты) жирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсендә вәкаләтләренә керә:

территорияне планлаштыру документларын әзерләүне һәм раслауны тәэмин итү (Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында, башка федераль законнарда каралган очраклардан тыш);

жирлеккә шәһәр төзелешен проектлауның жирле нормативларын әзерләүне тәэмин итү;

Әлеге Кагыйдәләр нигезендә муниципаль район Башкарма комитеты вәкаләтләренә шулай ук карыйлар:

жир кишәрлеген яисә капитал төзелеш объектын файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәтләр бирү;

рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектын реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан читкә тайпылуга рөхсәтләр бирү.

4. Биектау муниципаль районы жирле үзидарәсе вәкилләкле органының (алга таба - муниципаль район Советы) жирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсендәге вәкаләтләренә керә:

1) муниципаль районнары территорияне планлаштыру документларын әзерләү һәм раслау;

2) муниципаль районнарның шәһәр төзелешен проектлауның жирле нормативларын раслау;

3) тиешле авылар территорияләрнең жирдән файдалану һәм төзелешләр кагыйдәләрен раслау;

4) әлеге Кодекста каралган очрақларда территорияне планлаштыру документларын раслау.

5. Биектау муниципаль районының жирле үзидарәсе башкарма органының (алга таба - муниципаль район Башкарма комитеты) жирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсендәге вәкаләтләренә керә:

территорияне планлаштыру документларын раслау (Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында һәм башка федераль законнарда каралган очрақларда);

муниципаль район территориясендә гамәлгә ашырыла торган шәһәр төзелеше эшчәнлеген тәмин итүнең мәғлүмат системасын алып бару;

муниципаль ихтыяжлар өчен жирлек чикләрендә жирләрне резервлау һәм жир кишәрлекләрен тартып алу.

7 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектын әзерләү комиссиясе

1. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектын әзерләү комиссиясе (алга таба - Комиссия) Кагыйдәләр проектын әзерләүне оештыру, Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү, муниципаль берәмлек Башкарма комитеты Житәкчесе карары нигезендә Кагыйдәләрне гамәлгә ашыру максатында төзелә.

2. Комиссия үз эшчәнлеген әлеге Кагыйдәләр, Комиссия турындагы нигезләмә, жирле үзидарә органнарының башка норматив хокукий актлары нигезендә гамәлгә ашыра.

3. Комиссия вәкаләтләренә түбәндәгеләр керә:

әлеге Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертүне әзерләүне оештыру;

Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү мәсьәләләре буенча гражданның һәм юридик затларның тәкъдимнәрен карау;

Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү проектын, жир кишәрлегенән яисә капитал төзелеш объектыннан файдалануның шартлыча рәхсәт ителгән төренә, рәхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрларыннан читкә тайпылуга, капитал төзелеш объектын реконструкцияләүгә рәхсәт бирү мәсьәләләре буенча ижтимагый фикер алышулар һәм гавами тыңлаулар оештыру һәм үткөрү;

ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар нәтижеләре турында бәяләмәләр әзерләү, тәкъдимнәр әзерләү һәм аларны Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы нигезендә жирлек Башкарма комитеты Житәкчесенә жиберү;

Комиссия турында нигезләмә белән аңа йөкләнгән башка вәкаләтләр.

4. Комиссия карарлары беркетмәгә имза салынган вакыттан үз көченә керә һәм жирле үзидарә органнары тарафыннан тиешле гамәлләрне тормышка ашыру өчен тәкъдимнәр була.

5. Комиссия эше турында мәғлүмат барлык кызыксынучы затлар өчен ачык булып тора.

8 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренең элек барлыкка килгән хокук мөнәсәбәтләренә карата гамәле

1. Әлеге Кагыйдәләрне раслаганчы кабул ителгән жирле үзидарә органнарының жирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча норматив хокукий актлары әлеге Кагыйдәләргә каршы килми торган өлештә кулланыла.

2. Жир кишәрлеге яисә капиталъ төзелеш объекты элге Кагыйдәләргә туры килми, әгәр:

аларның рөхсәт ителгән файдалану төрләре тиешле территориаль зона өчен билгеләнгән рөхсәт ителгән куллану төрләре исемлегенә кермәсә;

аларның күләмнәре һәм параметрлары тиешле территориаль зонаның шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән иң чик күрсәткечләргә туры килмәсә.

3. Шәһәр төзелеше регламентына туры килми торган жир кишәрлекләре яисә капиталъ төзелеш объектлары, рөхсәт ителгән файдалану төрләре, иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) зурлыктары һәм иң чик параметрлары аларны шәһәр төзелеше регламентына туры китерү срогын билгеләмичә генә файдаланылырга мөмкин, моңа мондый жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан файдалану кеше тормышы яисә сәламәтлеге өчен куркыныч, әйләнә-тирә мохит, мәдәни мирас объектлары өчен куркыныч булган очрактар керми.

4. Жир кишәрлекләреннән яисә капиталъ төзелеш объектларыннан, рөхсәт ителгән файдалану төрләреннән файдалану, иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) зурлыктары һәм иң чик параметрлары шәһәр төзелеше регламентына туры килми торган очракта, кеше гомере яисә сәламәтлеге, әйләнә-тирә мохит, мәдәни мирас объектлары өчен куркыныч һәм куркыныч янаган очракта, федераль законнар нигезендә мондый жир участкаларын һәм объектларны куллануны тыю салынырга мөмкин.

5. Рөхсәт ителгән файдалану төрләре яисә чикле параметрлары шәһәр төзелеше регламентына туры килми торган капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләү, мондый объектларны тиешле территория зонасының шәһәр төзелеше регламентына туры китерү юлы белән генә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

9 статья. Территориаль зоналар

1. Территориаль зоналар түбәндәгеләрне исәпкә алып билгеләнә:

жир кишәрлекләреннән гамәлдәге һәм планлаштырыла торган файдалануның төрле төрләренә бер территориаль зонасы чикләрендә яраштыру мөмкинлекләрен;

«Семиозерка авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенә генераль планы белән билгеләнгән функциональ зоналарын һәм аларның планлаштырыла торган үсеш параметрларын;

барлыкка килгән территорияне планлаштыру һәм гамәлдәге жирдән файдалануны; төрле категориядәге жирләрнең чикләренә планлаштырылган үзгәрешләр; аралаш жир кишәрлекләрендә урнашкан капиталъ төзелеш объектларына зыян китерү мөмкинлеген булдырмауны;

мәдәни мирас объектларын саклау зоналары проектларын.

2. Территориаль зоналарның чикләре түбәндәгеләр буйлап билгеләнә:

автомобиль юлларының, урамнарның, узу юлларының күчәрләре;

кызыл сызыктар;

жир кишәрлекләре чикләре;

табигать объектларының табигый чикләре;

торак пунктларның чикләре;

муниципаль берәмлек чикләре;

башка чикләр.

3. Территориаль зоналарның чикләре һәр жир кишәрлегенә бер территориаль зонага каравы таләбен үтәп билгеләнә, чикләре жир законнары нигезендә территориаль зоналар чикләрен кисеп үтә ала торган жир кишәрлегеннән тыш.

4. Территориаль зоналар чикләре һәр жир кишәрлегенә бары тик бер территориаль зонага гына туры килү таләбенә җавап бирергә тиеш, чикләре жир законнары нигезендә территориаль зоналар чикләрен кисеп үтә ала торган жир кишәрлегеннән тыш.

5. һәр территорияль зона өчен Кагыйдәләр белән шәһәр төзелеше регламенты билгеләнә.

10 статья. Шәһәр төзелеше регламентлары

1. Шәһәр төзелеше регламентында шулай ук жир кишәрлекләре өслегендә булган һәм аларны төзү процессында һәм капитал төзелеш объектларын эксплуатацияләү процессында кулланыла торган бөтен нәрсә кебек үк жир кишәрлекләренә хокукый режимы билгеләнә.

2. Шәһәр төзелеше регламентлары түбәндәгеләрне исәпкә алып билгеләнә:

территорияль зона чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан фактта файдалануны;

жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан гамәлдәге һәм планлаштырылган файдалануның төрле төрләренә бер территорияль зонасы чикләрендә яраштыру мөмкинлекләрен;

муниципаль берәмлекләрне территорияль планлаштыру документларында билгеләнгән функциональ зоналарының һәм аларның планлаштырыла торган үсеш характеристикаларын;

мәдәни мирас объектларын, шулай ук аеруча сакланучы табигать территорияләрен, башка табигать объектларын саклау таләпләрен.

3. Шәһәр төзелеше регламентының гамәли көче тиешле территорияль зона чикләрендә урнашкан барлык жир кишәрлекләренә һәм капитал төзелеш объектларына тигез дәрәжәдә кагыла.

4. Шәһәр төзелеше регламенты түбәндәге жир кишәрлекләренә кагылмый:

Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни ядкарьләренә) бердәм дәүләт реестрына кертелгән ядкарьләр һәм ансамбльләр территорияләре чикләрендә, шулай ук мәдәни мирас объектлары ачыкланган ядкарьләр яисә ансамбльләр территорияләре чикләрендә һәм мәдәни мирас объектларын саклау турында Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә кабул ителә торган реставрация, консервацияләү, торгызу, ремонтлау һәм җайлашу режимы турында карар кабул ителгән территорияләр чикләрендә;

гомуми файдаланудагы территорияләр чикләрендә;

линия объектларын урнаштыру өчен билгеләнгән һәм (яисә) линияле объектлар куелган;

файдалы казылмалар чыгару өчен бирелгән.

5. Тарихи җирлекләр территорияләренә, истәлекле урыннарга, дөвалау-савыктыру урыннары җирләренә һәм курортларга, территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналарга карата шәһәр төзелеше регламентлары Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнә.

6. Шәһәр төзелеше регламентлары түбәндәгеләр өчен билгеләнми:

урман фонды җирләре;

өслек сулары белән капланган җирләр;

запас җирләр;

махсус саклана торган табигать территорияләре җирләре (дөвалау-савыктыру урыннары һәм курортлары җирләреннән тыш);

авыл хужалыгы билгеләнешендәге җирләр составындагы авыл хужалыгы җирләре;

махсус икътисадый зоналар һәм алгарышлы социаль-икътисадый үсеш территорияләре чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләре.

7. Шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган яисә шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган жир кишәрлекләреннән файдалану федераль законнар нигезендә вәкаләтле башкарма хакимият органнары, Россия Федерациясе субъектларының башкарма хакимият органнары яисә җирле үзидарәненә

вәкаләтле органнары тарафыннан билгеләнә. Урман фонды жирләре составындагы жирләр яки жир кишәрлекләрен, махсус сакланучы табигать территорияләре чикләрендә урнашкан жирләрдән яисә жир кишәрлекләреннән файдалану (махсус сакланучы табигать территорияләре составына кертелгән торак пунктлар территорияләреннән тыш) тиешенчә урман хужалыгы регламенты, урман законнары нигезендә махсус сакланучы табигать территориясе турындагы нигезләмә, махсус сакланучы табигать территорияләре турындагы законнар нигезендә билгеләнә.

8. Тиешле территориаль зона чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләренә һәм капитал төзелеш объектларына карата шәһәр төзелеше регламентында күрсәтелә:

жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалану төрләре;

жир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре һәм рәхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары;

жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнә торган чикләүләр;

территориянең коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән тәэмин ителешенең мөмкин булган минималь дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре һәм, шәһәр төзелеше регламенты билгеләнә торган территориаль зона чикләрендә территорияне комплекслы һәм тотрыклы үстерү эшчәнлеген гәмәлгә ашыру каралган очракта, күрсәтелгән объектларның халык өчен территориаль файдалана алу мөмкинлегенең максималь мөмкин булган дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре.

11 статья. Шәһәр төзелеше эшчәнлегенең башка мәсьәләләренә карата жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренең гәмәле

1. Әлеге бүлектә күрсәтелгән очрактан тыш, территориаль зоналар һәм шәһәр төзелеше регламентлары чикләре турындагы белешмәләр кулланыла:

территориянең кадастр планында жир кишәрлеген яисә жир кишәрлекләрен урнаштыру схемасын эзерләгәндә (әлеге схема нигезендә төзелергә тиешле жир кишәрлекләренең һәркайсына карата әлеге схеманы раслау турындагы карарда шул исәптән чикләрендә жир кишәрлеге төзелә торган территория зонасы күрсәтелә, яисә шәһәр төзелеше регламентының гәмәле төзелә торган жир кишәрлегенә кагылмаса яисә төзелә торган жир кишәрлеге өчен шәһәр төзелеше регламенты, төзелә торган жир кишәрлегеннән файдалану төре билгеләнмәсә);

территорияне планлаштыру документларын эзерләгәндә (территорияне планлаштыру документларын эзерләү Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре билгеләгән территориаль зоналарга карата гәмәлгә ашырылырга мөмкин);

жир кишәрлекләренең шәһәр төзелеше планнарын эзерләгәндә (жир кишәрлегенең шәһәр төзелеше планы составында шул исәптән жир кишәрлегенә шәһәр төзелеше регламенты гәмәлдә булган очракта, шәһәр төзелеше регламенты турында мәгълүмат күрсәтелә).

2. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре булмаган очракта, федераль әһәмияттәге объектларны, региональ әһәмияттәге объектларны, муниципаль районнарның жирле әһәмияттәге объектларын, шәһәр төзелеше регламентларының гәмәлдә булуы кагылмый торган яисә шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән жир кишәрлекләрендә һәм федераль законнарда каралган башка очрактан тыш, төзелешкә рәхсәтләр бирүгә юл куелмый.

2. Шәһәр төзелеше регламентларының гәмәлдә булуы кагылмый торган жир кишәрлекләренә һәм капитал төзелеш объектларына карата шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган жирләргә карата Кагыйдәләр жир төзелеше эшләрен

уздырганда жир кишәрлекләренә характеристика билгеләү максатыннан рәхсәт ителгән файдалануның рәхсәт ителгән төрләре билгеләнә.

4. Территориаль зоналар чикләрендә Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре белән билгеләнгән белешмәләр Бердәм дәүләт күчәмсез мөлкәт реестрына кертелергә тиеш.

III БҮЛЕК. Физик һәм юридик затларның жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалану төрләрен үзгәртүе турында нигезләмәләр

12 статья. Төп нигезләмәләр

1. Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалану төрен үзгәртү күчәмсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрындагы жир кишәрлеге яисә капитал төзелеш объекты турындагы белешмәләргә үзгәрешләр кертү юлы белән гамәлгә ашырыла.

2. Тиешле территориаль зонага билгеләнгән рәхсәт ителгән файдалануның төп һәм ярдәмче төрләре кулланылган шартта, рәхсәт ителгән файдалану төрен үзгәртү жир кишәрлекләре һәм капитал төзелеш объектлары хокук ияләре тарафыннан мөстәкыйль рәвештә түбәндәге ысуллар белән гамәлгә ашырыла:

хокук иясе, рәхсәт ителгән файдалану төрен үзгәртү турында гариза, хокукны билгели торган документлар, шулай ук тиешле жир кишәрлеген аерым территориаль зонага (Кагыйдәләрдән өзөмтөгә) кертү турында муниципаль берәмлекнең башкарма комитеты тарафыннан бирелгән белешмә белән, әгәр тиешле территориаль зона турында белешмәләр күчәмсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрында булмаса, кадастр исәбе органына мөрәжәгать итә;

хокук иясе жирле үзидарә органнарына мәгълүмат үзара хезмәттәшлеге тәртибдә жир кишәрлеге яисә капитал төзелеш объекты характеристикаларын үзгәртү турында белешмәләр жиберү өчен рәхсәт ителгән файдалану төрен үзгәртү турындагы гариза белән мөрәжәгать итә.

3. Тиешле территория зонасы өчен шартлыча рәхсәт ителгән башка төргә кагылышлы рәхсәт ителгән файдалану төрен үзгәртү Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы таләпләре һәм әлеге Кагыйдәләрнең 13 статьясы нигезләмәләре нигездә жир кишәрлегеннән яисә капитал төзелеш объектларыннан файдалануның шартлы рәхсәт ителгән төренә рәхсәт алу юлы белән гамәлгә ашырыла.

4. Шәһәр төзелеше регламентлары гамәлдә булмаган яисә шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган жирләрдә урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалануның бер төрен үзгәртү турындагы карарлар федераль законнар нигездә мондый файдалануның башка төренә кабул ителә.

5. Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның тиешле территориаль зона өчен билгеләнгән рәхсәт ителгән файдалану төрләре исемлегендә булмаган барлык башка төрләре әлеге территориаль зона өчен рәхсәт ителмәгән булып тора һәм әлеге Кагыйдәләргә үзгәрешләр керткәндә генә рәхсәт ителергә мөмкин.

13 статья. Жир кишәрлеген яисә капитал төзелеш объектларыннан файдалануның шартлы рәхсәт ителгән төренә рәхсәт бирү тәртибе

1. Жир кишәрлеген яисә капитал төзелеш объектларыннан файдалануның шартлыча рәхсәт бирелүдә кызыксынучы физик яисә юридик зат (алга таба - файдалануның шартлы рәхсәт ителгән төренә рәхсәт) Комиссиягә файдалануның шартлы рәхсәт ителгән төренә

рәхсәт бирү турында гариза җибәрә.

2. Куллануның шартлы рәхсәт ителгән төренә рәхсәт бирү турында карар проекты Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында һәм әлеге бүлекнең 18 статьясы нигезләмәләрендә билгеләнгән тәртиптә үткәрелә торган гавами тыңлауларда каралырга тиеш.

3. Куллануның шартлы рәхсәт ителгән төренә рәхсәт бирү турында карар проекты буенча гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә нигезендә Комиссия, кабул ителгән карарның сәбәпләрен күрсәтеп, мондый рәхсәтне файдалануның шартлы рәхсәт ителгән төренә яисә мондый рәхсәт бирүдән баш тарту турында тәкъдимнәр әзерли һәм аларны муниципаль берәмлекнең Башкарма комитеты җитәкчесенә җибәрә.

4. Әлеге статьяның 3 өлешендә күрсәтелгән тәкъдимнәр нигезендә муниципаль берәмлек Башкарма комитеты җитәкчесе мондый тәкъдимнәр кәргән көннән алып өч көн эчендә мондый рәхсәтне файдалануның шартлы рәхсәт ителгән төренә яисә мондый рәхсәтне бирүдән баш тарту турында карар кабул итә.

Күрсәтелгән карар муниципаль хокукый актларны, башка рәсми мәгълүматны рәсми бастырып чыгару өчен билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгарылырга һәм муниципаль берәмлекнең «Интернет» челтәрендәгә рәсми сайтында урнаштырылырга тиеш.

5. Физик яисә юридик зат файдалануның шартлы рәхсәт ителгән төренә рәхсәт бирү яисә мондый рәхсәт бирүдән баш тарту турында карарга суд тәртибендә шикаять белдерергә хокуклы.

14 статья. Рәхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чик параметрларыннан читкә тайпылуга рәхсәт бирү тәртибе

1. Күләмнәре шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән җир кишәрлекләренең минималь күләмнәреннән кимрәк яисә төзелеш алып бару өчен конфигурацияләре, инженерлык-геологик яисә башка характеристикалары уңайсыз булган булган җир кишәрлекләренең хокук ияләре рәхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чикле параметрларыннан читкә тайпылуга рәхсәт сорап мөрәҗәгать итәргә хокуклы.

2. Рәхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан тайпылу, техник регламентлар, норматив техник документлар таләпләрен үтәгәндә, аерым җир кишәрлеге өчен рәхсәт ителә.

Катларның иң чик саны, биналарның, корылмаларның чик биеклеге һәм федераль яисә региональ әһәмияттәге тарихи җирлекләр территорияләре чикләрендә капитал төзелеш объектларының архитектур чишелешләренә таләпләр өлешендә рәхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрларыннан тайпылу рәхсәт ителми.

3. Рәхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чикле параметрларыннан читкә тайпылуга рәхсәт алу белән кызыксынучы зат, Комиссиягә мондый рәхсәт бирү турында гариза җибәрә.

4. Рәхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чикле параметрларыннан читкә тайпылуга рәхсәт бирү турында карар проекты Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында һәм әлеге бүлекнең 19 статьясы нигезләмәләрендә билгеләнгән тәртиптә гавами тыңлауларда каралырга тиеш.

5. Гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә нигезендә, рәхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чикле параметрларыннан тайпылуга рәхсәт бирү турында карар проекты буенча Комиссия, кабул ителгән карарның сәбәпләрен күрсәтеп, мондый рәхсәт бирү турында яисә мондый рәхсәт бирүдән баш тарту турында тәкъдимнәр әзерли һәм аларны муниципаль берәмлекнең Башкарма комитеты җитәкчесенә җибәрә.

6. Әлеге статьяның 5 өлешендә күрсәтелгән рекомендацияләр нигезендә җирлек Башкарма комитеты җитәкчесе мондый тәкъдимнәр кәргән көннән җиде көн рәхсәт ителгән

төзелешнең, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан тайпылуға эчендә рәхсәт бирү турында яисә мондый рәхсәт бирүдән баш тарту турында карар кабул итә.

7. Физик яисә юридик зат рәхсәт ителгән төзелешнең, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чикле параметрларыннан тайпылуға рәхсәткә яисә мондый рәхсәт бирүдән баш тарту турындагы карарга суд тәртибендә ризасызлык белдерергә хокуклы.

8. Өгәр мондый тайпылыш аэродром янындагы территориядә билгеләнгән күчәмсез милек объектларыннан файдалануны чикләүгә туры килмәсә, рәхсәт ителгән төзелешнең, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чикле параметрларыннан читкә тайпылуға рәхсәт бирүгә юл куелмый.

IV БҮЛЕК. Территорияне планлаштыру документларын әзерләү турында нигезләмәләр

15 статья. Төп нигезләмәләр

1. Территорияне планлаштыру документларын әзерләү территорияләрне тотрыклы үстерүне тәэмин итү, шул исәптән планлаштыру структурасы (кварталлар, микрорайоннар, башка элементлар) элементларын бүлеп бирү, жир кишәрлекләре чикләрен билгеләү, капиталъ төзелеш объектларын планлаштырып урнаштыру зоналары чикләрен билгеләү максатларында гамәлгә ашырыла.

2. Территорияне планлаштыру документларын әзерләү территориаль зоналарның һәм муниципаль районнарны территориаль планлаштыру схемаларында билгеләнгән жирләрдән файдалану һәм (яисә) территорияләрне территориаль планлаштыру схемаларында билгеләнгән планлаштыру структурасының бер яисә берничә чиктәш элементларына, жирлекләрнең, шәһәр округларының генераль планнарына карата функциональ зоналарга, аны комплекслы һәм тотрыклы үстерү буенча эшчәнлек каралган территориягә карата гамәлгә ашырыла.

3. Территорияне планлаштыру документларын әзерләү территориаль планлаштыру документлары, жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре нигезендә (линияле объектларны урнаштыруны күздә тоткан территорияне планлаштыру документларын әзерләүдән тыш); коммуналь инфраструктура системаларын комплекслы үстерү программалары, транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программалары, социаль инфраструктураны комплекслы үстерү программалары, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары, техник регламентлар, кагыйдәләр жыентыклары таләпләре нигезендә; Россия Федерациясә халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни ядкарьләренең) бердәм дәүләт реестрына кертелгән мәдәни мирас объектларының инженерлык тикшеренүләре материалларын һәм нәтижәләрен, ачыкланган мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләрен, территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрен исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

4. Территорияне планлаштыру документлары төрләренә түбәндәгеләр керә:

территорияне планлаштыру проекты;

территорияне межалау проекты.

5. Территорияне планлаштыру проектын әзерләү түбәндәге максатларда гамәлгә ашырыла:

планлаштыру структурасы элементларын аерып чыгару;

гомуми файдаланудагы территорияләр чикләрен билгеләү (кызыл линияләр билгеләү юлы белән);

капиталъ төзелеш объектларын планлаштырып урнаштыру зоналары чикләрен билгеләү;

территорияне планлаштырып үстерүнең характеристикаларын һәм чиратын

билгеләү.

6. Территорияне межаллау проектын эзерләү түбәндәге максатларда гамәлгә ашырыла:

төзелә торган һәм үзгәртелә торган жир кишәрлекләренә чикләре урынын билгеләү;

чикләрендә яңа капитал төзелеш объектларын урнаштыру планлаштырылмаган төзелеш территорияләре өчен кызыл линияләр билгеләү, үзгәртү, туктату, шулай ук территориясе чикләрендә урнашкан жир кишәрлегә барлыкка килүгә һәм (яисә) үзгәрүгә бәйле рәвештә кызыл линияләр билгеләү, үзгәртү, гамәлдән чыгару өчен, территорияне комплекслы һәм тотрыклы үстерү буенча эшчәнлек алып бару каралмаган территория чикләрендә урнашкан жир кишәрлеген билгеләү, үзгәртү, гамәлдән чыгару өчен, мондый билгеләү, үзгәртү, гамәлдән чыгару гомуми файдаланудагы территориянең чикләрен үзгәртүгә генә китерә торган шартта.

Территорияне межаллау проектын эзерләгәндә төзелә торган һәм (яисә) үзгәртелә торган жир кишәрлекләренә чикләре урынын билгеләү эшчәнлекнең конкрет төрләре өчен шәһәр төзелеше регламентлары һәм жир кишәрлекләрен бүлеп бирү нормалары, федераль законнарда һәм Россия Федерациясе субъектлары законнарында билгеләнгән төзелә торган һәм (яисә) үзгәртелә торган жир кишәрлекләренә башка таләпләр, техник регламентлар, кагыйдәләр җыелмалары нигезендә гамәлгә ашырыла.

7. Территорияне планлаштыруның расланган проектлары һәм межаллау проектлары нигезендә жирле үзидарә органнары өлегә Кагыйдәләргә территориаль зоналарның чикләрен һәм рәхсәт ителгән төзелеш объектларын төзүнең һәм реконструкцияләүнең рәхсәт ителгән иң чик параметрларының шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән өлешендә үзгәрешләр кертергә хокуклы.

8. Территорияне планлаштыру документларына, эчтәлегенә, эзерләү һәм раслау тәртибенә карата гомуми таләпләр Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, 2010 елның 25 декабрендәге 98-ТРЗ номерлы «Татарстан Республикасында шәһәр төзелеше эшчәнлегенә турында» Татарстан Республикасы Законы, башка норматив хокукый актлар белән билгеләнә.

V БҮЛЕК. Жирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча гавами тыңлаулар уздыру турында нигезләмәләр

16 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча гавами тыңлаулар оештыру һәм уздыруның гомуми нигезләмәләре

1. Гавами тыңлаулар кешенең уңайлы тормыш шартларына хокукларын, жир кишәрлекләре һәм капитал төзелеш объектларының хокук ияләренәң хокуклары һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәү максатыннан үткәрелә.

2. Гавами тыңлаулар Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, муниципаль берәмлек уставы, өлегә Кагыйдәләр, башка норматив хокукый актлар нигезендә үткәрелә.

3. Жирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча гавами тыңлауларга түбәндәгеләр чыгарыла:

Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре проекты, Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү проектлары;

Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында каралган очраклардан тыш, территорияне планлаштыру проектлары һәм территорияне межаллау проектлары;

жир кишәрлекләренән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның шартлы рәхсәт ителгән төрләренә рәхсәтләр бирү турындагы карарлар;

рәхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан читкә тайпылуга рәхсәт бирү турындагы карарлар проектлары.

4. Гавами тыңлауларны оештыру һәм үткәрү тәртибе «Семиозерка авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге халкына гавами тыңлаулар уздыру урыны һәм вакыты турында алдан хәбәр итүне, тиешле проект белән алдан танышуны, муниципаль берәмлек халкының гавами тыңлауларында катнашуын тәмин итүче башка чараларны, кабул ителгән карарларның нигезле булуын да кертәп, гавами тыңлаулар нәтижәләрен бастырып чыгаруны (халыкка җиткерүне) күздә тотарга тиеш.

17 статья. Җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проекты, җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү проектлары буенча гавами тыңлаулар уздыру үзенчәлекләре

1. Җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проекты яисә аларга үзгәрешләр кертү проектлары буенча гавами тыңлаулар Кагыйдәләр проектын эзерләү Комиссиясе тарафыннан муниципаль берәмлек Башлыгы карары нигезендә уздырыла.

2. Кагыйдәләр проекты буенча җәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар дәвамлылыгы мондый проект басылып чыккан көннән кимендә бер һәм өч айдан артык булмаган вакыт тәшкил итә.

3. Гавами тыңлаулар уздыру срокларын исәпләү җирле администрация башлыгының Кагыйдәләр проекты яисә Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү проекты буенча гавами тыңлаулар уздыру турындагы карары басылып чыккан (халыкка җиткерелгән) көннән башлана.

Проектның график һәм текст материаллары шулай ук басылып чыгарга (халыкка җиткерелергә) тиеш.

4. Комиссия проектының эчтәлеге турында мәгълүматны халыкка җиткерү максатларында, мәҗбүри рәвештә проектны күрсәтү материаллары күргәзмәсе, экспозициясе оештырыла.

5. Гавами тыңлаулар уздыру турында карар басылып чыккан көннән алып, аларны үткәрү көненә кадәр җирлек халкы халык тыңлауларына чыгарыла торган мәсьәлә буенча язма тәкъдимнәр һәм искәرمәләр җибәрергә хокуклы. Комиссия керә торган тәкъдимнәрне һәм искәرمәләрне гомумиләштерүне оештыра һәм гавами тыңлауларда катнашучыларга җиткерә.

6. Җирлек территориясенә бер өлешенә карата Кагыйдәләр эзерләнгән очракта, проект буенча гавами тыңлаулар өлегә өлеш чикләрендә урнашкан җир кишәрлекләренә һәм (яисә) капитал төзелеш объектларының хокук ияләре катнашында үткәрелә.

7. Конкрет территорияль зона өчен билгеләнгән шәһәр төзелеше регламентына үзгәрешләр кертү өлешендә Кагыйдәләргә үзгәрешләр эзерләнгән очракта, Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү буенча гавами тыңлаулар Шәһәр төзелеше регламенты билгеләнгән территория зонасы чикләрендә уздырыла. Бу очракларда иҗтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар уздыру срогы бер айдан артык була алмый.

8. Гавами тыңлаулар үткәрү барышында беркетмә алып барыла, анда телдән һәм язма кисәтүләр һәм гавами тыңлаулар предметына караган, катнашучылардан гавами тыңлауларга кергән тәкъдимнәр теркәлә.

9. Беркетмә нигезләмәләрен исәпкә алып гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә эзерләү гамәлгә ашырыла.

Гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә җирле үзидарә органнарының норматив хокукый актларын, башка рәсми мәгълүматны рәсми бастырып чыгару өчен билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгарылырга һәм гавами тыңлаулар уздырганнан соң биш көннән дә соңга калмыйча муниципаль берәмлекнең «Интернет» челтәрендәге рәсми сайтында урнаштырылырга тиеш.

10. Кагыйдәләр проекты яки аларга үзгәрешләр кертү проектлары буенча гавами тыңлаулар тәмамлангач, Комиссия, гавами тыңлаулар нәтижәләрен исәпкә алып, проектны корректировкалауны тәмин итә һәм аны муниципаль берәмлекнең Башкарма

комитеты житәкчесенә тапшыра. Проектка мәжбүри кушымталар булып гавами тыңлаулар беркетмәләре һәм гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә тора.

Гавами тыңлауларда катнашучыларның фикерләрен ачыклау Комиссиянең гавами тыңлауларда катнашучыларның фикерен чагылдыручы карар кабул итү бурычын билгеләми.

11. Муниципаль берәмлек Башкарма комитеты житәкчесе Кагыйдәләр яки Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү проекты, шулай ук гавами тыңлаулар беркетмәсе һәм гавами тыңлаулар нәтижәләре буенча бәяләмә тапшырылганнан соң ун көн эчендә проектны муниципаль берәмлек Советына раслау яисә проектны кире кагу турында һәм аны кабат тәкъдим итү датасын күрсәтеп, эшләр бетерергә жибәрү турында карар кабул итәргә тиеш.

12. Кагыйдәләр аэродром яны территориясендә билгеләнгән күчәмсез милек объектларыннан файдалануны чикләүгә туры китерелгән очракта, гавами тыңлаулар үткәрелми.

18 статья. Жир кишәрлеген яисә капитал төзелеш объектын файдалануның шартлы рәхсәт ителгән төренә рәхсәт бирү турында карар проекты буенча гавами тыңлаулар

1. Жир кишәрлегенән яисә капитал төзелеш объектыннан файдалануның шартлыча рәхсәт ителгән төренә рәхсәт бирү тәртибе Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы һәм әлеге бүлекнең 13 статьясы нигезләмәләре нигезендә билгеләнә.

2. Шартлы рәхсәт ителгән файдалануга рәхсәт бирү турында карар проекты гавами тыңлауларда фикер алышынырга тиеш. Гавами тыңлаулар оештыру һәм үткәрү Комиссия тарафыннан гамәлгә ашырыла.

3. Файдалануның шартлы рәхсәт ителгән төренә рәхсәт бирү мәсьәләсе буенча гавами тыңлаулар чикләрендә жир кишәрлеге яисә рәхсәт соратып алынган капитал төзелеш объектын урнашкан территория зона чикләрендә яшәүче гражданны катнашында уздырыла.

Жир кишәрлеген яисә капитал төзелеш объектын файдалануның рәхсәт ителгән төре әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты ясарга мөмкин булган очракта, гавами тыңлаулар мондый тискәре йогынты куркынычы астына куелган жир кишәрлекләренең һәм капитал төзелеш объектарының хокук ияләре катнашында үткәрелә.

4. Комиссия түбәндәге затларга шартлы рәхсәт ителгән төргә рәхсәт бирү турында карар проекты буенча гавами тыңлаулар уздыру турында хәбәрләр жибәрә:

әлеге рәхсәт соратып алына торган жир кишәрлеге белән гомуми чикләре булган жир кишәрлекләре хокук ияләренә;

әлеге рәхсәт соратып алына торган жир кишәрлеге белән гомуми чикләре булган жир кишәрлекләрендә урнашкан капитал төзелеш объектарының хокук ияләренә;

әлеге рәхсәт соратып алына торган капитал төзелеш объектынның бер өлеше булган биналарның хокук ияләренә.

Күрсәтелгән хәбәрләр кызыксынган затның шартлы рәхсәт ителгән файдалану төренә рәхсәт турында гаризасы алынган көннән соң жиде эш көненнән дә соңга калмыйча жибәрелә.

5. Файдалануның шартлы рәхсәт ителгән төренә рәхсәт бирү турындагы мәсьәлә буенча гавами тыңлауларда катнашучылар Комиссиягә үзләренең тәкъдимнәрен һәм әлеге сорауга кагылышлы тәкъдимнәрен гавами тыңлаулар беркетмәсенә кертү өчен тәкъдим итәргә хокукы.

6. Файдалануның шартлы рәхсәт ителгән төренә рәхсәт бирү мәсьәләсе буенча гавами тыңлаулар нәтижәләре турындагы бәяләмә жирле үзидарә органнарының норматив хокукий актларын рәсми бастырып чыгару өчен билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгарылырга һәм «Интернет» челтәрендә муниципаль берәмлекнең рәсми сайтында

урнаштырылырга тиеш.

7. Гавами тыңлаулар нәтижеләре турында бәяләмә басылып чыккан көнгә кадәр аларны уздыру турында муниципаль берәмлек халкына хәбәр иткән көннән алып муниципаль берәмлек Уставы һәм (яисә) муниципаль берәмлек вәкиллеке органының норматив хокукий актлары белән билгеләнә һәм бер айдан артык була алмый.

8. Шартлы рәхсәт ителгән файдалануга рәхсәт бирү турында карар проекты буенча гавами тыңлаулар оештыру һәм үткәрү белән бәйлә чыгымнарны мондый рәхсәтне алу белән кызыксынган физик яки юридик зат күтәрә.

9. Жир кишәрлегеннән яисә капитал төзелеш объектыннан файдалануның рәхсәт ителгән төре шәһәр төзелеш регламентына жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү өчен билгеләнгән тәртиптә, шартлы рәхсәт ителгән файдалануга рәхсәт бирү белән кызыксынган физик яисә юридик зат инициативасы буенча гавами тыңлаулар уздырганнан соң кертелгән булса, мондый затка файдалануның рәхсәт ителгән төренә рәхсәт бирү турындагы карар гавами тыңлаулар үткәрмичә генә кабул ителә.

19 статья. Рәхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан читләшүгә рәхсәт бирү мәсьәләсе буенча гавами тыңлаулар

1. Рәхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чикле параметрларыннан читкә тайпылуга рәхсәт бирү тәртибе Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексы һәм әлеге бүлекнең 14 статьясы нигезләмәләре нигезендә билгеләнә.

2. Рәхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чикле параметрларыннан читкә тайпылуга рәхсәт бирү мәсьәләсе гавами тыңлауларда фикер алышынырга тиеш. Гавами тыңлаулар оештыру һәм үткәрү Комиссия тарафыннан гамәлгә ашырыла.

3. Комиссия рәхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрларыннан читкә тайпылуга, капитал төзелеш объектынның бер өлеше булган биналарга капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рәхсәт бирү турындагы мәсьәлә буенча гавами тыңлаулар уздыру турындагы хәбәрләренә мәжбүри тәртиптә жибәрә.

Күрсәтелгән хәбәрләр кызыксынган затның шартлы рәвештә рәхсәт бирү турында гаризасы кабул ителгән көннән соң ун көннән дә соңга калмыйча жибәрелә.

4. Хәбәрдә аңа карата сорала торган рәхсәт төре, объект, гавами тыңлаулар уздыру вакыты һәм урыны турында мәгълүмат булырга тиеш.

5. Гавами тыңлаулар нәтижеләре турында бәяләмә басылып чыккан көнгә кадәр муниципаль берәмлек халкына аларны уздыру вакыты һәм аны уздыру урыны турында хәбәр итү мизгеленнән алып гавами тыңлаулар үткәрү срогы муниципаль берәмлек уставы һәм (яисә) муниципаль берәмлек вәкиллеке органының норматив хокукий актлары белән билгеләнә һәм бер айдан артык була алмый.

6. Рәхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чикле параметрларыннан читкә тайпылуга рәхсәт бирү турындагы карар проекты буенча гавами тыңлаулар оештыру һәм үткәрү белән бәйлә чыгымнарны мондый рәхсәт алу белән кызыксынучы физик яисә юридик зат күтәрә.

VI БҮЛЕК. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турында нигезләмәләр

20 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү тәртибе

1. Әлеге Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 31 - 33 статьяларында каралган тәртиптә һәм нигезләрдә гамәлгә ашырыла.

2. Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү мәсьәләсен карау өчен түбәндәгеләр нигез була:

Кагыйдәләрнең Жирлекнең генераль планы һәм (яисә) муниципаль районны территорияль планлаштыру схемасының күрсәтелгән генераль планга һәм (яисә) территорияль планлаштыру схемасына үзгәрешләр кертү нәтижәсендә барлыкка килгән туры килмәве;

Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан вәкаләт бирелгән федераль башкарма хакимият органыннан Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән срокларда үтәү өчен мәжбүри булган Кагыйдәләрдә жиберелгән аэродром яны территориясендә урнашкан күчемсез милек объектларыннан файдалануны чикләү очраklarын бетерү турында күрсәтмә керүе;

территорияль зоналарның чикләрен үзгәртү, шәһәр төзелеше регламентларын үзгәртү турында тәкъдимнәр керүе;

3. Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү турындагы тәкъдимнәр Комиссиягә жиберелә:

федераль башкарма хакимият органы тарафыннан Кагыйдәләр федераль әһәмияттәге капитал төзелеш объектларының эшләвенә, урнашуына комачауларга мөмкин булган очраklarда;

Кагыйдәләр региональ әһәмияттәге капитал төзелеш объектларының эшләвенә, урнашуына комачауларга мөмкин булган очраklarда Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органы тарафыннан;

Кагыйдәләр муниципаль районның жирле әһәмияттәге капитал төзелеш объектларының эшләвенә, урнашуына комачауларга мөмкин булган очраklarда муниципаль районның жирле үзидарә органы тарафыннан;

жирлекнең тиешле территориясендә жирдән файдалануны һәм төзелешне жайга салу тәртибен камилләштерергә кирәк булган очраklarда жирле үзидарә органы тарафыннан;

физик яисә юридик затлар тарафыннан инициатив тәртиптә яки Кагыйдәләрне куллану нәтижәсендә жир кишәрлекләре һәм капитал төзелеш объектлары нәтижәле файдаланылмаса, аларның хокук ияләренә зыян салынса, жир кишәрлекләренең һәм капитал төзелеш объектларының хакы кими, гражданның һәм аларның берләшмәләренең хокуклары һәм законлы мәнфәгатьләре гамәлгә ашырылмаган очраklarда.

Кагыйдәләргә аэродром яны территориясендә билгеләнгән күчемсез милек объектларыннан файдалануның чикләүләренә туры китерүне күздә тоткан үзгәрешләр кертү проекты Комиссия тарафыннан карала алмый.

4. Кагыйдәләр белән Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 31 статьясындагы 3.1 өлешендә жирлек территориясендә федераль әһәмияттәге объектларны, региональ әһәмияттәге объектларны, муниципаль районның жирле әһәмияттәге объектларын территорияль планлаштыру документларында каралган (линияле объектлардан тыш) урнаштыру мөмкинлегенә тәмин ителмәгән очракта, вәкаләтле федераль башкарма хакимият органы, Татарстан Республикасы башкарма хакимиятенең вәкаләтле органы, муниципаль районның вәкаләтле жирле үзидарә органы «Семиозерка авыл жирлегенә» муниципаль берәмлегенә Башлыгына күрсәтелгән объектларны урнаштыруны тәмин итү максатларында Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү турындагы таләпне юллай.

Бу очракта «Семиозерка авыл жирлегенә» муниципаль берәмлегенә Башлыгы Кагыйдәләргә шундый таләп алынган көннән алып утыз көн эчендә үзгәрешләр кертүне тәмин итә.

5. Расланган Кагыйдәләр жир кишәрлекләреннән һәм (яисә) аларда урнашкан капитал төзелеш объектларыннан файдалануның чикләүләренә каршы килә торган һәм чикләрендә тулысынча яисә өлешчә аэродром яны территориясендә урнашкан аэродром яны

территориясендә билгеләнгән икътисадый һәм башка эшчәнлекне гамәлгә ашыру өлешендә кулланылмый.

«Семиозерка авыл жирлеген» муниципаль берәмлеген Башлығы Россия Федерациясен Хөкүмәтте тарафыннан вәкаләт бирелгән башкарма хакимият органыннан күрсәтмә алынган, Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү турында карар кабул итәргә тиеш. Күрсәтелгән күрсәтмәгә муниципаль берәмлек башлығы суд тәртибендә шикаят бирергә мөмкин.

«Семиозерка авыл жирлеген» муниципаль берәмлеген Башлығы аларны аэродром яны территорияләрендә билгеләнгән күчәмсез милек объектларынан файдалануны чикләүгә туры китерү өлешендә Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертүне алты айдан артмаган сиктә тәмин итә.

6. Әлегә статьяның 4 һәм 5 өлешләрендә каралган очракларда Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү өчен гавами тыңлаулар уздыру таләп ителми.

7. Комиссия, Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү өлешендә аларны аэродром яны территорияләрендә билгеләнгән күчәмсез милек объектларынан файдалануны чикләүгә туры китерү өлешендә үзгәрешләр кертү очракларынан тыш, Кагыйдәгә үзгәреш кертү турында тәкъдим кертелгән көннен алып утыз көн эчендә бәяләмә әзерли, ул Кагыйдәләргә келгән тәкъдимнәр нигезендә үзгәрешләр кертү турында рекомендацияләренә яисә мондый тәкъдимне кире кагу турында, кире кагу сәбәпләрен күрсәтеп, рекомендацияләренә үз эченә ала, һәм бу бәяләмәне муниципаль берәмлекнең Башкарма комитетте житәкчесенә жибәрә.

8. Муниципаль берәмлек Башкарма комитетте житәкчесенә, Комиссия бәяләмәсендәгә рекомендацияләренә исәпкә алып, утыз көн эчендә Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү проектын әзерләү турында яисә, кире кагу сәбәпләрен күрсәтеп, Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү турында тәкъдимне кире кагу хақында карар кабул итә һәм мондый карарның күчәрмәсен мәрәжәгать итүчеләргә жибәрә.

9. Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү проектын әзерләү турындагы карар (карар) күрсәтелгән проектны әзерләү эшләрен уздыру тәртибен һәм сиктәларын, проектны әзерләүгә кагылышлы башка нигезләмәләренә үз эченә алырга тиеш.

10. Муниципаль берәмлекнең Башкарма комитетте Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү проектын әзерләү турында карар кабул итү көннен алып ун көн эчендә мондый карар кабул итү турындагы хәбәрне билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгаруны (халыкка житкерүне) тәмин итә. Хәбәрдә күрсәтелә:

Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү проектын әзерләү эшләрен уздыру тәртибе һәм сиктәлары;

кызыксынган затларның Комиссиягә тәкъдимнәр жибәрү тәртибе;
эшләрен оештыруның башка мәсьәләләре.

Кагыйдәләр аэродром яны территориясендә билгеләнгән күчәмсез милек объектларынан файдалануны чикләүгә туры килгән очракта, Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү проектын әзерләү турында карар кабул итү турындагы хәбәрне бастырып чыгару (халыкка житкерү) таләп ителми.

11. Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү проектын әзерләгәннен соң, муниципаль берәмлекнең Башкарма комитетте Комиссия тәкъдим иткән проектны техник регламентлар, территорияль планлаштыру документлары таләпләренә туры килүен тикшерә.

12. Күрсәтелгән тикшерү нәтижәләре буенча муниципаль берәмлек Башкарма комитетте Кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү проектын муниципаль берәмлек Башлығына яисә аның әлегә статьяның 10 өлешендә күрсәтелгән таләпләргә һәм документларга туры килмәвен ачыкланган очракта, эшләп бетерү өчен Комиссиягә жибәрә.

13. Муниципаль берәмлек Башлығы Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү проектын алганда проектны алган көннен соң ун көннен дә соңга калмыйча проект буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар уздыру турында карар кабул итә.

14. Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү проектын буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар әлегә Кагыйдәләренә 17 статьясы нигезләмәләре нигезендә

Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында, башка норматив хокукый актларда билгеләнгән тәртиптә уздырыла.

15. Чикләрендә тулысынча яисә өлешчә аэродром яны территориясе урнашкан муниципаль берәмлек территориясенә карата әзерләнгән Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү проекты ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар уздыру турында карар кабул итү датасыннан соң ун көннән дә соңга калмыйча Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан вәкаләт бирелгән башкарма хакимият федераль органына жиберелергә тиеш.

Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан бирелгән вәкаләткә ия башкарма хакимиятнең федераль органы Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү проекты аэродром яны территориясендә билгеләнгән күчемсез милек объектларыннан файдалануны чикләүгә каршы килгән очракта, күрсәтелгән проект кәргән көннән алып ун көннән дә соңга калмыйча муниципаль берәмлекнең жириле үзидарә органына аэродром яны территориясендә билгеләнгән күчемсез милек объектларыннан файдалануны чикләүгә туры китерү турында Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү проектын раслаганда мәжбүри үтәлергә тиешле күрсәтмә жиберә. Әлеге күрсәтмәгә муниципаль берәмлекнең жириле үзидарә органы тарафыннан суд тәртибендә шикаять бирелергә мөмкин.

16. Кагыйдәгә үзгәрешләр жириле үзидарә органнарының норматив хокукый актларын, башка рәсми мәгълүматны рәсми бастырып чыгару (халыкка житкерү) өчен билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгарылырга тиеш һәм «Интернет» челтәрендә муниципаль берәмлекнең рәсми сайтында урнаштырыла.

17. Кагыйдәләргә үзгәрешләр территориаль планлаштыруның федераль дәүләт мәгълүмат системасында Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү проектын раслау датасыннан ун көннән дә соңга калмыйча урнаштырылырга тиеш.

18. Россия Федерациясе һава кодексы нигезендә билгеләнгән аэродром яны территориясе муниципаль берәмлек чикләрендә тулысынча яисә өлешчә урнашкан очракта, мондый муниципаль берәмлекнең жириле үзидарә органы территориаль планлаштыруның федераль дәүләт мәгълүмат системасында Кагыйдәләргә расланган үзгәрешләр урнаштырылган көннән алып биш көннән дә соңга калмыйча күрсәтелгән үзгәрешләрне урнаштыру турында электрон рәвештә һәм (яисә) почта аша жиберү юлы белән Россия Федерациясе Хөкүмәте вәкаләт биргән федераль башкарма хакимият органына территориаль планлаштыруның федераль дәүләт мәгълүмат системасында Кагыйдәгә күрсәтелгән үзгәрешләрне урнаштыру турында хәбәр итә.

19. Физик һәм юридик затлар Кагыйдәләргә үзгәрешләрне раслау турындагы карарга суд тәртибендә ризасызлык белдерергә хокуклы.

VII БҮЛЕК. Жирдән файдалануның һәм төзелешнең башка мәсьәләләрен җайга салу турында нигезләмәләр

21 статья. Территориаль зоналар чикләре турында мәгълүматны күчемсез мөлкәтнең Бердәм дәүләт реестрына кертү

1. Территориаль зоналар чикләре турында белешмәләр кертү кагыйдәләре Бердәм дәүләт күчемсез мөлкәт реестрына “Күчемсез милекне дәүләт теркәвенә алу турында” 2015 елның 13 июлендәге 218-ФЗ номерлы Федераль законның (2017 елның 29 июлендәге редакциясендә) 34 статьясы нигезләмәләре белән билгеләнә.

2. Әлеге Кагыйдәләр белән чикләре күчемсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрында булган жир кишәрлекләре, торак пунктлар яисә муниципаль берәмлекләрнең чикләре урынын билгеләүдә хаталарны исәпкә алып билгеләнгән территориаль зоналар билгеләнә.

Белешмэләре Бердәм дәүләт күчәмсез мөлкәт реестрында булмаган торак пунктлар чикләренә карата җирлекләренәң генераль планнарында күрсәтелгән чикләренә билгеләүдәге хаталар исәпкә алына.

Күрсәтелгән территорияль зоналарның чикләре турында белешмәләренә Бердәм дәүләт күчәмсез мөлкәт реестрына кертү бары тик әлеге хаталарны бетерү буенча җир төзелешә эшләрен уздырганнан соң гына мөмкин.

3. Чикләре җир кишәрлекләре, торак пунктлар яисә Бердәм дәүләт күчәмсез мөлкәт реестрында булган муниципаль берәмлекләр чикләренәң урнашу урынын билгеләүдә хаталарны исәпкә алып билгеләнгән территорияль зоналар әлеге бүлеккә кушымтада чагылдырылган.

4. Әлеге бүлеккә кушымта материалларына, Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү процедурасын гамәлгә ашырмыйча, җир төзелешә эшләрен уздырган саен, төгәллек кертеләргә мөмкин.

II КИСӘК. ШӘҺӘР ТӨЗЕЛЕШЕН ЗОНАЛАШТЫРУ КАРТАЛАРЫ

VIII БҮЛЕК. «Семиозерка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә шәһәр төзелешен зоналаштыру карталары

22 статья. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориаль зоналар

1. Шәһәр төзелешен зоналаштыруның күрсәтелгән картасы әлеге Кагыйдәләрнең аерылгысыз өлеше булып тора (1 нче кушымта).

2. Күрсәтелгән картада территориаль зоналарның чикләре һәм аларның код билгеләре сурәтләнгән. Территориаль зоналарның чикләре әлеге Кагыйдәләрнең 9 статьясы нигезләмәләре нигезендә билгеләнә.

3. «Семиозерка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә тәкъдим ителгән һәм Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында күрсәтелгән территориаль зоналар составына керә:

шәһәр төзелеше регламенты билгеләнә торган территориаль зоналар;

шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган жир кишәрлекләре булган территориаль зоналар;

шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган жирләре булган территориаль зоналар.

Шәһәр төзелеше регламенты билгеләнә торган территориаль зоналар:

Ж1 – индивидуаль торак төзелеше зонасы;

ОД1 – күпфункцияле ижтимагый-эшлекле төзелеш зонасы;

КО – коммуналь хезмәт күрсәтү объектлары зонасы;

И1 – транспорт инфраструктурасы зонасы;

И2 – инженерлык инфраструктурасы зонасы;

П – сәнәгать житештерүе объектлары зонасы;

С2 – авыл хужалыгын тәэмин итү объектлары зонасы;

СХ2 – авыл хужалыгы житештерүе объектлары зонасы;

Р1 – табигый ландшафтлар зонасы;

СН1 – махсус билгеләнештәге зона.

Шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган жир кишәрлекләре булган территориаль зоналар:

Юк.

Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган жирләре булган территориаль зоналар:

СХ1 – авыл хужалыгы жирләре зонасы;

ЛФ – урман фонды зонасы;

ВО – су объектлары зонасы.

4. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында, мондый эшчәнлекне гамәлгә ашыру планлаштырылган очракта, чикләрендә территорияне комплекслы һәм тотрыклы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру каралган территорияләр мәжбүри тәртиптә билгеләнә. Мондый территорияләрнең чикләре бер яисә берничә территориаль зона чикләрендә билгеләнә.

Территорияне комплекслы һәм тотрыклы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру күздә тотыла торган территорияләр чикләре жирле үзидарәнең вәкаләтле органы территорияне комплекслы үстерү турындагы карары һәм территорияне комплекслы үстерү турындагы шартнамә нигезендә эзерләнгән территорияне планлаштыру документлары нигезендә жирле үзидарәнең вәкаләтле органы һәм ачык аукционда жиңүче арасында территорияне комплекслы үстерү турында шартнамә төзү хокукына ия булган яисә Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы нигезендә мондый шартнамә төзү хокукына ия башка затлар арасында төзелгән территорияне планлаштыру документлары нигезендә билгеләнә.

Чикләрендә территорияне комплекслы һәм тотрыклы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру каралган территорияләр «Семиозер авыл җирлегенә» муниципаль берәмлеге чикләрендә ачыкланмаган, шуңа бәйле рәвештә әлеге Кагыйдәләрдә материалларында чагылдырылмаган.

23 статья. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләре

1. Шәһәр төзелешен зоналаштыруның күрсәтелгән картасы әлеге Кагыйдәләрдә аерылгысыз өлеш булып тора (2 нче кушымта).

2. Күрсәтелгән картада территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналарның чикләре сайлап алынган, алар Россия Федерациясенең законнары нигезендә җир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануга өстәмә чикләүләр сала.

3. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрендә урнашкан җир кишәрлекләре һәм капитал төзелеш объектлары, аларның характеристикалары законнарда, башка норматив хокукый актларда билгеләнгән куллану режимына туры килми торган җир кишәрлекләре һәм капитал төзелеш объектлары әлеге Кагыйдәләргә туры килми дип санала.

4. Күрсәтелгән Шәһәр төзелешен зоналаштыруның күрсәтелгән картасында территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләреннән тыш, мәдәни мирас объектларының, мәдәни мирас объектлары билгеләренә ия объектларның урнашуы; тарихи җирлекләр территорияләре чикләре чагылдырыла.

24 статья. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләре, тарихи җирлекләр территорияләре чикләре, мәдәни мирас объектларын саклау зоналары чикләре

1. Шәһәр төзелешен зоналаштыруның күрсәтелгән картасында мәдәни мирас объектларын саклау зоналары чикләре күрсәтелә.

«Семиозерка авыл җирлегенә» муниципаль берәмлеге территориясендә мәдәни мирас объектларын саклау зоналарының билгеләнгән чикләре булмау сәбәпле, әлеге Карта эзерләнми.

III КИСӘК. ШӘҺӘР ТӨЗЕЛЭШЕ РЕГЛАМЕНТЛАРЫ

IX БҮЛЕК. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрлөрөн, жир кишәрлекләренең иң чик күләмнәрен һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрларын билгеләү өлешендә Шәһәр төзелеше регламентлары

25 статья. Шәһәр төзелеше регламенты билгеләнә торган территориаль зоналар

1. Ж1 – Индивидуаль торак төзелеше зонасы

1.1. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрлөрә; жир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төренең коды *	Рөхсәт ителгән файдалану төренең исеме *	Жир кишәрлекләренең иң чик күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
		жир кишәрлегенң күләме	катларның чик саны һәм төзелешнең чик биеклегенә	төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрлөрә					
2.1	Индивидуаль торак төзелеше өчен	минималь – 1000 кв. м; максималь – 2500 кв. м.	Төп төзелештәгә катларның иң чик саны - 3 (мансардны да кертеп), ярдәмче корылмалар - 1; Төп төзелешнең иң чик биеклегенә - 10 м; ярдәмче корылмалар - 3,5 м (яссы түбәле), 4,5 м (скат түбәле, конёкта биеклегенә). Коймаларның максималь биеклегенә - 2,0 м.	20 %	урам-юл челтәренә чыгуы жир кишәрлегенә яклары өчен - 3 м; жир кишәрлегенә башка яклары өчен - билгеләнми. Барлыкка килгән төзелеш шартларында чигенүне киметү яки биналарның төзелешләренң һәм корылмаларның кызыл линия буенча урнашуы рөхсәт ителә.
2.2	Шәхси ярдәмче хужалык алып бару өчен	минималь – 1000 кв. м; максималь – 2500 кв. м.	Төп төзелештәгә катларның иң чик саны - 3 (мансардны да кертеп), ярдәмче корылмалар - 1;	20 %	урам-юл челтәренә чыгуы жир кишәрлегенә яклары өчен - 3 м; жир кишәрлегенә

			Төп төзелешнең иң чик биекlege - 10 м; ярдәмче корылмалар - 3,5 м (яcсы түбәле), 4,5 м (скат түбәле, конёкта биекlege). Коймаларның максималь биекlege - 2,0 м.		башка яклары өчен - билгеләнми. Барлыкка килгән төзелеш шартларында чигенүне киметү яки биналарның, төзелешләрнең һәм корылмаларның кызыл линия буенча урнашуы рөхсәт ителә.
Рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре					
2.7	Торак төзелешенә хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
2.7.1	Гараж билгеләнеше ндәге объектлар	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
12.0	Гомуи файдалану жир кишәрлекләре (территорияләр)	билгеләнмиләр			
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре					
2.1.1	Аз катлы күпфатирлы торак төзелеше	минималь – 1000 кв. м.; максималь – билгеләнми	Төп төзелештәге катларның иң чик саны - 4 (мансардны да кертеп); Төп төзелешнең иң чик биекlege - 15 м; Койманың максималь биекlege - 1 м.	40 %	5 м. Барлыкка килгән төзелеш шартларында чигенүне киметү яки биналарның, төзелешләрнең һәм корылмаларның кызыл линия буенча урнашуы рөхсәт ителә.
2.3	Блокланган торак төзелеше	минималь – 1000 кв. м; максималь – 2500 кв. м.	Төп төзелештәге катларның иң чик саны - 3 (мансардны да кертеп), ярдәмче корылмалар - 1; Төп төзелешнең иң чик биекlege - 10 м; ярдәмче	30 %	урам-юл чөлтәренә чыгуы жир кишәрлеге яклары өчен - 3 м; жир кишәрлегенең башка яклары өчен -

			корылмалар - 3,5 м (яссы түбәле), 4,5 м (скат түбәле, конёкта биеклегә). Коймаларның максималь биеклегә - 2,0 м.		билгеләнми. Барлыкка килгән төзелеш шартларында чигенүне киметү яки биналарның, төзелешләрнең һәм корылмаларның кызыл линия буенча урнашуы рәхсәт ителә.
3.5.1	Мәктәпкәчә, башлангыч һәм урта гомуми белем бирү	билгеләнми	билгеләнмиләр	80 %	5 м. Барлыкка килгән төзелеш шартларында чигенүне киметү яки биналарның, төзелешләрнең һәм корылмаларның кызыл линия буенча урнашуы рәхсәт ителә.
13.1	Бакчачылык (яшелчә) алып бару	минималъ – 600 кв. м.; максималъ – 5000 кв. м.	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр

* Россия Федерациясе Икътисадый үсеш министрлыгының 2014 елның 01 сентябрдәгә 540 номерлы боерыгы белән расланган жир кишәрлекләреннән рәхсәт ителгән файдалану төрләре Классификаторы нигезендә

1.2. Башка таләпләр:

Минималъ ераклыктар:

2 - 3 катлы биеклектәге торак биналарның озын яклары арасында: кимендә 15 м;

4 катлы биеклектә йортларның озын яклары арасында: 20 м дан да ким булмаган;

балалар уеннары өчен мәйданчыктан алып торак биналарга кадәр - 12 м;

өлкәннәр өчен ял итү мәйданчыгынан - 10 м;

автомобиль кую мәйданчыкларыннан - 10 м;

спорт белән шөгильләнү өчен мәйданчыктан 10 метрдан 40 метрга кадәр;

хужалык максатлары өчен мәйданчыктан - 20 м;

калдыктар өчен контейнерлар булган мәйданчыктардан алып торак йортлар, балалар учреждениеләре участоклары чикләренә кадәр, яшелләнделерелгән мәйданчыктардан - кимендә 50 м, әмма 100 м дан артык түгел.

Автомобиль транспортын саклау урыннарыннан тыш, барлык ярдәмче корылмаларны урамнар ягынан урнаштыру рәхсәт ителми.

Социаль, коммуналь-көнкүреш, административ һәм башка билгеләнештәгә рәхсәт ителгән объектлар торак йортларның аскы ике катында урнаша ала яки, әгәр аларның килүчеләргә торак (ишегалды) территориясеннән аерым керү урыны, автотранспортны

вакытлыча кую өчен ачык кунак автостоянкаларын оештыру өчен подъездлар һәм майданчыклары булган очракта, янкорма итеп төзелә ала.

Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шөһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

2. ОД1 – Күпфункцияле ижтимагый-эшлекле төзелеш зонасы

2.1. Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренең иң чик (минимал һәм (яисә) максимал) күләмнәре һәм рәхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рәхсәт ителгән файдалану төренең коды *	Рәхсәт ителгән файдалану төренең исеме *	Жир кишәрлекләренең иң чик күләмнәре һәм рәхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
		жир кишәрлеген күләме	катларның чик саны һәм төзелешнең чик биеклеге	төзелешнең максимал проценты	жир кишәрлекләреннән чикләреннән минимал чигенүләр
Рәхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
3.2	Социаль хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
3.3	Көнкүреш хезмәте күрсәтү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
3.4.1	Амбулатор-поликлиника хезмәте күрсәтү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
3.5	Белем һәм мәгариф	билгеләнми	билгеләнмиләр	80 %	5 м. Барлыкка килгән төзелеш шартларында чигенүне киметү яки кызыл линия буенча биналарның, корылмаларның урнашуы рәхсәт ителә
3.6	Мәдәни үсеш	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
3.7	Дини файдалану	билгеләнми	билгеләнмиләр	80 %	5 м. Барлыкка килгән төзелеш шартларында чигенүне киметү яки кызыл линия буенча биналарның,

					корылмаларның урнашуы рөхсәт ителә
3.8	Ижтимагый идарә	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
3.10.1	Амбулатор ветеринария хезмәте күрсәтү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
4.1	Эшлекле идарә	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
4.4	Кибетләр	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
4.5	Банк һәм иминият эшчәнлеге	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
4.6	Жәмәгать туклануы	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
5.1	Спорт	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
8.3	Эчке хокук тәртибен тәэмин итү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
Рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре					
2.7.1	Гараж билгеләнеше ндәге объектлар	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
3.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
4.9	Хезмәт күрсәтү гаражлары	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
12.0	Гомуми файдалану жир кишәрлекләре (территорияләре)	билгеләнмиләр			
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре					
2.1	Индивидуаль торак төзелеше өчен	минималъ – 1000 кв. м; максималъ – 2500 кв. м.	Төп төзелештәге катларның иң чик саны - 3 (мансардны да кертеп), ярдәмче корылмалар - 1; Төп төзелешнең иң чик биеклегенә - 10 м; ярдәмче корылмалар - 3,5 м (яксы түбәле),	20 %	урам-юл челтәренә чыгуы жир кишәрлегенә яклары өчен - 3 м; жир кишәрлегенә башка яклары өчен - билгеләнми.

			4,5 м (скат түбәле, конёкта биеклегә). Коймаларның максималъ биеклегә - 2,0 м.		Барлыкка килгән төзелеш шартларында чигенүне киметү яки кызыл линия буенча биналарның, корылмаларның урнашуы рөхсәт ителә.
2.1.1	Аз катлы күпфатирлы торак төзелеше	минималъ – 1000 кв. м.; максималъ – билгеләнми	Төп төзелештәгә катларның иң чик саны - 4 (мансардны да кертеп); Төп төзелешнең иң чик биеклегә - 15 м; Койманың максималъ биеклегә - 1 м.	40 %	5 м. Барлыкка килгән төзелеш шартларында чигенүне киметү яки кызыл линия буенча биналарның, корылмаларның урнашуы рөхсәт ителә
2.2	Шәхси ярдәмче хужалык алып бару өчен (йорт янындагы жир кишәрлегә)	минималъ – 1000 кв. м; максималъ – 2500 кв. м.	Төп төзелештәгә катларның иң чик саны - 3 (мансардны да кертеп), ярдәмче корылмалар - 1; Төп төзелешнең иң чик биеклегә - 10 м; ярдәмче корылмалар - 3,5 м (яссы түбәле), 4,5 м (скат түбәле, конёкта биеклегә). Коймаларның максималъ биеклегә - 2,0 м.	20 %	урам-юл челтәренә чыгучы жир кишәрлегә яклары өчен - 3 м; жир кишәрлегенең башка яклары өчен - билгеләнми. Барлыкка килгән төзелеш шартларында чигенүне киметү яки кызыл линия буенча биналарның, корылмаларның урнашуы рөхсәт ителә.
2.3	Блокланган торак төзелеше	минималъ – 1000 кв. м; максималъ – 2500 кв. м.	Төп төзелештәгә катларның иң чик саны - 3 (мансардны да кертеп), ярдәмче корылмалар - 1; Төп төзелешнең иң чик биеклегә - 10 м; ярдәмче корылмалар - 3,5	30 %	урам-юл челтәренә чыгучы жир кишәрлегә яклары өчен - 3 м; жир кишәрлегенең башка яклары

			м (яссы түбәле), 4,5 м (скат түбәле, конёкта биеклегә). Коймаларның максималь биеклегә - 2,0 м.		өчен - билгеләнми. Барлыкка килгән төзелеш шартларында чигенүне киметү яки кызыл линия буенча биналарның, корылмаларның урнашуы рөхсәт ителә.
4.2	Сәүдә объектлары (сәүдә үзәкләре, сәүдә-күңел ачу үзәкләре (комплекслар)	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
4.3	Базарлар	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
4.8	Күңел ачулар	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
4.9.1	Юл сервисы объектлары	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
6.4	Азык-төлек сәнәгате	билгеләнми	билгеләнмиләр	80 %	билгеләнмиләр
6.9	Складлар	билгеләнми	билгеләнмиләр	60 %	билгеләнмиләр

* Россия Федерациясе Икътисадый үсеш министрлыгының 2014 елның 01 сентябрдәгә 540 номерлы боерыгы белән расланган жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре Классификаторы нигезендә

2.2. Башка таләпләр:

Минималь ераклыklar:

мәктәпкәчә һәм гомуми белем бирү учреждениеләре өчен кызыл линиядән төп төзелешкә кадәр - 10 м;

стационары кызыл сызыктан төп төзелешкә кадәр дөвалау учреждениеләре өчен - 30 м;

2 - 3 кат биеклектәге торак биналарның озын яклары арасында: кимендә 15 м;

4 катлы йортларның озын яклары арасында: 20 м дан да ким булмаган биеклектә;

стационары һәм башка ижтимагый һәм торак биналары булган дөвалау учреждениесе арасындагы ераклык - 50 метрдан да ким түгел.

Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

3. КО – Коммуналь хезмәт күрсәтү объектлары зоналары

3.1. Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә)

максималь) күләмнәре һәм рәхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рәхсәт ителгән файдалану төренең коды*	Рәхсәт ителгән файдалану төренең исеме *	Жир кишәрлекләренең иң чик күләмнәре һәм рәхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
		жир кишәрлеге күләме	катларның чик саны һәм төзелешнең чик биеклеге	төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр
Рәхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
3.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
Рәхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре					
билгеләнмиләр					
Рәхсәт ителгән файдалануның шартлы рәхсәт ителгән төрләре					
билгеләнмиләр					

* Россия Федерациясе Икътисади үсеш министрлыгының 2014 елның 01 сентябрдәгә 540 номерлы боерыгы белән расланган жир кишәрлекләреннән рәхсәт ителгән файдалану төрләре Классификаторы нигезендә

3.2. Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

4. И1 – Транспорт инфраструктурасы зонасы

4.1. Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре һәм рәхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рәхсәт ителгән файдалану төренең коды *	Рәхсәт ителгән файдалану төренең исеме *	Жир кишәрлекләренең иң чик күләмнәре һәм рәхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
		жир кишәрлеге күләме	катларның чик саны һәм төзелешнең чик биеклеге	төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр
Рәхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
7.2	Автомобиль транспорты	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
7.3	Су транспорты	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
4.9	Автотранспортка хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр

4.9.1	Юл сервисы объектлары	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
Рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре					
8.3	Эчке хокук тәртибен тәэмин итү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре					
билгеләнмиләр					

* Россия Федерациясе Икътисадый үсеш министрлыгының 2014 елның 01 сентябрәндәге 540 номерлы боерыгы белән расланган жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре Классификаторы нигезендә

4.2. Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

5. И2 – Инженерлык инфраструктурасы зонасы

5.1. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төренең коды *	Рөхсәт ителгән файдалану төренең исеме *	Жир кишәрлекләренең иң чик күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
		жир кишәрлеге күләме	катларның чик саны һәм төзелешнең чик биеклеге	төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
3.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
6.7	Энергетика	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
6.8	Элемтә	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
7.5	Торба үткәргеч транспорты	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
11.3	Гидротехник корылмалар	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр

Рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләр					
7.2	Автомобиль транспорты	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләр					
билгеләнмиләр					

* Россия Федерациясе Икътисады үсеш министрлығының 2014 елның 01 сентябрдәгә 540 номерлы боерыгы белән расланган жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләрә Классификаторы нигезендә

5.2. Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләрә нигезендә билгеләнә.

6. П – Сәнәгать житештерүе объектлары зонасы

6.1. Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләрә; жир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәрә һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төренең код*	Рөхсәт ителгән файдалану төренең исеме *	Жир кишәрлекләренең иң чик күләмнәрә һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
		жир кишәрлегә күләм	катларның чик саны һәм төзелешнең чик биеклегә	төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләр					
6.2	Авыр сәнәгать	билгеләнми	билгеләнмиләр	80 %	билгеләнмиләр
6.2.1	Автомобиль төзү сәнәгате	билгеләнми	билгеләнмиләр	80 %	билгеләнмиләр
6.3	Жиңел сәнәгать	билгеләнми	билгеләнмиләр	80 %	билгеләнмиләр
6.3.1	Фармацевтик а сәнәгате	билгеләнми	билгеләнмиләр	80 %	билгеләнмиләр
6.4	Азык-төлек сәнәгате	билгеләнми	билгеләнмиләр	80 %	билгеләнмиләр
6.5	Нефть химиясә сәнәгате	билгеләнми	билгеләнмиләр	80 %	билгеләнмиләр
6.6	Төзелеш сәнәгате	билгеләнми	билгеләнмиләр	80 %	билгеләнмиләр
Рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләр					
3.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
12.0	Гомуми файдалану жир	билгеләнмиләр			

	кишәрлекләр е (территориял әр)				
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләр					
6.9	Складлар	билгеләнми	билгеләнмиләр	60 %	билгеләнмиләр
	Кунакханә хезмәте күрсәтү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
3.5.2	Урта һәм югары һөнәри белем бирү	билгеләнми	билгеләнмиләр	80 %	5 м. Барлыкка килгән төзелеш шартларында чигенүне киметү яки биналарның, төзелешләрнең һәм корылмаларның кызыл линия буенча урнашуы рөхсәт ителә.

* Россия Федерациясе Икътисады үсеш министрлыгының 2014 елның 01 сентябрдәгә 540 номерлы боерыгы белән расланган жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре Классификаторы нигезендә

6.2. Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шөһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

7. С2 – Авыл хужалыгын тәмин итү объектлары зонасы

7.1. Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төренең коды *	Рөхсәт ителгән файдалану төренең исеме *	Жир кишәрлекләренең иң чик күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
		жир кишәрлеге күләме	катларның чик саны һәм төзелешнең чик биеклеге	төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
1.14	Авыл хужалыгын фәнни тәмин итү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
1.15	Авыл хужалыгы продукциясен	билгеләнми	билгеләнмиләр	60 %	билгеләнмиләр

	саклау һәм эшкөртү				
1.18	Авыл хужалыгы житештерүен тээмин итү	билгеләнми	билгеләнмиләр	60 %	билгеләнмиләр
3.10	Ветеринар хезмәте күрсәтү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
Рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре					
3.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
12.0	Гомуи файдалану жир кишәрлекләре (территориялар)	билгеләнмиләр			
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре					
не устанавливаются					

* Россия Федерациясе Икътисадый үсеш министрлығының 2014 елның 01 сентябрдәге 540 номерлы боерыгы белән расланган жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре Классификаторы нигезендә

7.2. Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткөчләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шөһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә

8. СХ2 –Авыл хужалыгы житештерүе объектлары зонасы

8.1. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төренең коды *	Рөхсәт ителгән файдалану төренең исеме*	Жир кишәрлекләренең иң чик күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
		жир кишәрлегә күләме	катларның чик саны һәм төзелешнең чик биеклегә	төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
1.7	Терлекчелек	билгеләнми	билгеләнмиләр	80 %	билгеләнмиләр
1.12	Умартачылык	билгеләнми	билгеләнмиләр	80 %	билгеләнмиләр
1.13	Балык үрчетү	билгеләнми	билгеләнмиләр	80 %	билгеләнмиләр

1.17	Питомниклар	билгеләнми	билгеләнмиләр	80 %	билгеләнмиләр
1.3	Яшелчәчелек	билгеләнми	билгеләнмиләр	80 %	билгеләнмиләр
Рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре					
3.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
12.0	Гомуми файдалану җир кишәрлекләре (территорияләре)	билгеләнмиләр			
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре					
1.14	Авыл хужалыгын фәнни тәэмин итү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
1.15	Авыл хужалыгы продукциясен саклау һәм эшкәртү	билгеләнми	билгеләнмиләр	60 %	билгеләнмиләр
1.18	Авыл хужалыгы житештерүен тәэмин итү	билгеләнми	билгеләнмиләр	60 %	билгеләнмиләр

* Россия Федерациясе Икътисади үсеш министрлыгының 2014 елның 01 сентябрдәге 540 номерлы боерыгы белән расланган җир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре Классификаторы нигезендә

8.2. Әлеге статьяда җайга салынмаган күрсәткеләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

9. СХ4 – Коллектив бакчачылык һәм дача хужалыгы зонасы

Төшереп калдырырга

10.Р1 –Табигый ландшафтлар зоналары

10.1. Җир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; җир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану	Рөхсәт ителгән файдалану төренең исеме *	Җир кишәрлекләренең иң чик күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
		җир кишәрлеге күләме	катларның чик саны һәм	Төзелешнең	җир кишәрлекләре чикләреннән

төрөнөң коды *			төзелешнең чик биекlege	максималь проценты	минималь чигенүләр
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләрә					
9.1	Табиғат территорияләрен саклау	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
11.0	Су объектлары	билгеләнмиләр			
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
Рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмчә төрләрә					
12.0	Гомуми файдалану жир кишәрлекләре (территорияләр)	билгеләнмиләр			
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләрә					
5.2	Табиғый-танып белү туризмы	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
11.3	Гидротехник корылмалар	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр

* Россия Федерациясе Икътисады үсеш министрлығының 2014 елның 01 сентябрәндәге 540 номерлы боерыгы белән расланган жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләрә Классификаторы нигезендә

10.2. Башка таләпләр:

Капиталь булмаган корылмалар, вакытлы павильоннар урнаштырганда, яшел утыртмаларны бетерү рөхсәт ителми.

Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

11. СН1 – Махсус билгеләнешле зоналар

11.1. Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләрә; жир кишәрлекләренә иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төренәң коды *	Рөхсәт ителгән файдалану төренәң исеме *	Жир кишәрлекләренә иң чик күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
		жир кишәрлеге күләме	катларның чик саны һәм төзелешнең чик биекlege	Төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр

Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
12.1	Ритуаль эшчәнлек	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
12.2	Махсус эшчәнлек	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
Рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре					
3.1	Коммуналь хезмәтә күрсәтү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
4.9	Хезмәт күрсәтү гаражлары	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре					
билгеләнмиләр					

* Россия Федерациясе Икътисади үсеш министрлығының 2014 елның 01 сентябрдәгә 540 номерлы боерыгы белән расланган жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре Классификаторы нигезендә

11.2. Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

26 статья. Шәһәр төзелешә регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган жир кишәрлекләре булган территориаль зоналар

1. Шәһәр төзелешә регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган жир кишәрлекләре булган территориаль зоналар муниципаль берәмлек территориясендә юк.

27 статья. Шәһәр төзелешә регламентлары билгеләнми торган жирләре булган территориаль зоналар

1. СХ1 – Авыл хужалыгы жирләре зоналары

1.1. Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренең иң чик (минимал һәм (яисә) максимал) күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төренең коды *	Рөхсәт ителгән файдалану төренең исеме *	Жир кишәрлекләренең иң чик күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
		жир кишәрлеге күләме	катларның чик саны һәм төзелешнең чик биеклеге	төзелешнең максимал проценты	жир кишәрлекләре чикләреннән минимал чигенүләр
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
1.2	Бөртекле һәм башка авыл хужалыгы культуралары үстөрү	билгеләнмиләр			

1.3	Яшелчечелек	билгеләнми	билгеләнмиләр	80 %	билгеләнмиләр
1.5	Бакчачылык	билгеләнмиләр			
1.16	Кыр кишәрлекләр ендә шәкси ярдәмче хужалык алып бару	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
1.17	Питомниклар	билгеләнми	билгеләнмиләр	80 %	билгеләнмиләр
Рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре					
1.8	Терлекчелек	билгеләнми	билгеләнмиләр	80 %	билгеләнмиләр
7.2	Автомобиль транспорты	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре					
билгеләнмиләр					

* Дәүләт теркәве, кадастр һәм картография федераль хезмәтенең 10.11.2020 ел № П/0412 боерыгы белән расланган җир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре Классификаторы нигезендә

2. ЛФ – Урман фонды зонасы

2.1. Җир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; җир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төренең коды *	Рөхсәт ителгән файдалану төренең исеме *	Җир кишәрлекләренең иң чик күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
		җир кишәрлеге күләме	катларның чик саны һәм төзелешнең чик биеклеге	төзелешнең максималь проценты	җир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
9.1	Табигать территорияләрен саклау	билгеләнмиләр			
10.0	Урманнардан файдалану	билгеләнмиләр			
Рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре					
билгеләнмиләр					
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре					
билгеләнмиләр					

* Россия Федерациясе Икътисады үсеш министрлыгының 2014 елның 01 сентябрдәгә 540 номерлы боерыгы белән расланган җир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре Классификаторы нигезендә

3. ВО – Су объектлары зоналары

3.1. Жир кишәрлеклөрөнөн һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләрә; жир кишәрлеклөрөнәң иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәрә һәм рөхсәт ителгән төзелешнәң, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләүнәң иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төрөнәң коды *	Рөхсәт ителгән файдалану төрөнәң исемә *	Жир кишәрлеклөрөнәң иң чик күләмнәрә һәм рөхсәт ителгән төзелешнәң, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләүнәң иң чик параметрлары			
		жир кишәрлегә күләмә	катларның чик саны һәм төзелешнәң чик биеклегә	төзелешнәң максималь проценты	жир кишәрлекләре чиклөрөннән минималь чигенүләр
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләрә					
11.0	Су объектлары	билгеләнмиләр			
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
Рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмчә төрләрә					
билгеләнмиләр					
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләрә					
билгеләнмиләр					

* Россия Федерациясә Икътисадый үсеш министрлығының 2014 елның 01 сентябрәндәгә 540 номерлы боерыгы белән расланган жир кишәрлеклөрөннән рөхсәт ителгән файдалану төрләрә Классификаторы нигезендә

Х БҮЛЕК. Жир кишәрлеклөрөннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан файдалануны чикләүләр

28. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар

Семиозерка авыл жирлегә» муниципаль берәмлегә территориясендә территориядән файдалануның аерым шартлары булган түбәндәгә зоналар гамәлдә:

сәнәгать, авыл хужалыгы һәм башка предприятиеләрнәң һәм объектларның санитар-саклау зоналары;

су саклау зоналары һәм өскә су объектларының яр буе саклау полосалары;

эчәргә яраклы су белән тәэмин итү чыганақларын санитар саклау зоналары;

электр челтәрә хужалыгы объектларын саклау зоналары;

газ бүлү челтәрлөрөнәң сак зоналары;

аэродром яны территорияләрә.

2. Сәнәгать, авыл хужалыгы һәм башка предприятиеләрнәң һәм объектларның санитар-яклау зоналары

2.1. 1999 елның 30 мартындагы 52-ФЗ номерлы “Халыкның санитар-эпидемиологик иминлегә турында” Федераль закон нигезендә әйләнә-тирә мохиткә һәм кеше сәламәтлегенә йогынты чыганақлары булып торучы объектлар һәм производстволар

тирәсендә санитар-яклау зонасы - махсус кулланылыш режимы булган махсус территория билгеләнә, аның күләме атмосфера һавасына пычрану йогынтысын (химик, биологик, физик) гигиена нормативлары белән билгеләнгән күрсәткечләргә кадәр, ә I һәм II класслы куркыныч предприятиеләр өчен - гигиена нормативлары белән билгеләнгән күрсәткечләргә кадәр, шулай ук халык сәламәтлеге өчен мөмкин куркыныч зурлыгына кадәр киметүне тәэмин итә.

2.2. Санитар-яклау зонасы күләмнәре һәм чикләре, житештерү күләмен, кулланыла торган технологияләрне исәпкә алып, санитар-яклау зонасы проекты белән билгеләнә. Эшләнгән проект булмаганда, аның күләме СанПиН 2.2.1/2.1.2.1.1200-03 «Санитар-яклау зоналары һәм предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның санитар классификациясе» нигезендә билгеләнә.

2.3. Сәнәгать, авыл хужалыгы һәм башка предприятиеләрнең һәм объектларның санитар-яклау зоналарында эшчәнлекне чикләү СанПиН 2.2.1/2.1.1200-03 «Санитар-яклау зоналары һәм предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның санитар классификациясе» нигезендә билгеләнә.

3. Су саклау зоналары һәм өске су объектларының яр бие саклау полосалары

3.1. Диңгезләр, елгалар, инешләр, каналлар, күлләр, сусаклагычларның яр бие линиясенә тоташкан һәм аларда күрсәтелгән су объектларының пычрануын, чүпләнүен, ләм утыруын һәм суларын ярлылануны булдырмау, шулай ук су биологик ресурсларының хайваннар һәм үсемлекләр дөньясының һәм башка объектларының яшәү тирәлеген саклап калу максатларында хужалык һәм башка эшчәнлекне гамәлгә ашыруның махсус режимы билгеләнә торган территорияләр су саклау зоналары булып саналалар.

3.2. Су саклау зоналары чикләрендә хужалык һәм башка эшчәнлеккә өстәмә чикләүләр кертелә торган территорияләрдә яр бие яклау полосалары билгеләнә.

3.3. Су саклау зоналарының һәм яр бие яклау полосаларының күләмнәре Россия Федерациясе Су кодексы нигезендә билгеләнә.

3.4. Елгаларның яисә инешләрнең су саклау зонасы киңлеге елгалар яисә инешләр өчен аларның чишмә башыннан озынлыкта билгеләнә:

ун километрга кадәр	- яр сызыгынан 50 м күләмендә;
ун километрдан алып илле километрга кадәр	- 100 м күләмендә;
илле километрдан һәм аннан да күбрәк	- 200 м күләмендә.

3.5. Яр бие яклау полосасының киңлеге су объекты ярының авышлыгына бәйле рәвештә билгеләнә һәм кире яисә нуль авышлыгы өчен 30 м, өч градуска кадәр авышлык өчен 40 м һәм өч һәм аннан күбрәк градуска авышлык өчен 50 м тәшкил итә.

3.6. Су саклау зоналарында һәм яр бие яклау полосаларында эшчәнлекне чикләү Россия Федерациясе Су кодексы нигезендә билгеләнә.

4. Эчә торган су белән тәэмин итү чыганаclarын санитар саклау зоналары

4.1. Су белән тәэмин итү чыганаclarын санитар саклау зоналарының төрләре һәм күләмнәре СанПиН 2.1.4.1110-02 «Хужалык-эчәр өчен билгеләнгән су белән тәэмин итү чыганаclarын һәм суүткәргечләрне санитар саклау зоналары» нигезендә билгеләнә.

4.2. Су белән тәэмин итү чыганаclarы санитария саклау зоналарына (ЗСО) ия. Санитария саклау зоналары өч пояс составында оештырыла.

Беренче пояс (катгый режимлы) суалгычларның урнашу территориясен, барлык суүткәргеч корылмаларның һәм су асты каналының мөйданчыclarын үз эченә ала.

Икенче һәм өченче пояслар (чикләүләр пояслары) су белән тәэмин итү чыганаclarының пычрануын кисәтү өчен билгеләнгән территорияне үз эченә ала.

4.3. Су белән тәэмин итүнең жир асты чыганаclarын санитар саклау зонасының беренче поясы күләме сакланган жир асты суларын файдаланганда 30 м һәм жир асты суларын житәрлек якланмаган очракта 50 м тәшкит итә.

4.4. Су белән тәэмин итүнең жир асты чыганаclarын санитар саклау зоналарының икенче һәм өченче пояслары чикләре исәп-хисап белән билгелиләр.

5. Электр челтәре хужалыгы объектларының сак зоналары

5.1. Электр челтәре хужалыгы объектларының сак зоналары «Электр челтәре хужалыклары объектларының сак зоналарын билгеләү тәртибе һәм мондый зоналар чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләреннән файдалануның махсус шартлары турында» Россия Федерациясә Хөкүмәтенең 2009 елның 24 февралендәге 160 нчы номерлы карары нигезендә электр челтәре хужалыгының гамәлдәге линияләренең һәм корылмаларының сакланышын тәэмин итү өчен билгеләнә.

5.2. Электр үткәргечләренең һава линияләре буйлап саклау зоналары жир һәм һава пространствосы участогы өслеге өләше (электр үткәргечләренең һава линияләре терәкләренең биеклегенә туры килә торган биеклеккә) рәвешендә, иң кырый үткәргечләрдән электр үткәргечләр линиясенә ике ягында да артта кала торган параллель вертикаль яссылыклар белән аларның түбәндәге ераклыктагы урыннарында урнашкан:

1 кВ кадәр - 2 м;

1 дән 20 кВ кадәр - 10 м;

35 кВ - 15 м;

110 кВ - 20 м;

220 кВ - 25 м;

500 кВ - 30 м.

5.3. Жир асты электр тапшыру кабельле линияләре буйлап саклау зонасы жир асты байлыклары кишәрлегә өслегенә аның астында урнашкан өләше (электр үткәргечләренең кабель сызыкларын салу тирәнлегенә туры килә торган тирәнлектә) рәвешендә, кырый кабельләрдән 1 метр ераклыктагы электр тапшыру линиясенә ике ягында да күчә торган параллель вертикаль яссылыклар белән чикләнән өләше рәвешендә билгеләнә.

5.4. Сак зоналарында эшчәнлекне чикләү Россия Федерациясә Хөкүмәтенең «Электр челтәре хужалыгы объектларының саклау зоналарын билгеләү һәм мондый зоналар чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләреннән файдалануның махсус шартларын билгеләү тәртибе турында» 2009 елның 24 февралендәге 160 номерлы карары нигезендә билгеләнә.

6. Газ бүлү челтәрләренең сак зоналары

6.1. Газ белән тәэмин итү системаларының сак зоналары, алардан файдалану режимы Россия Федерациясә Хөкүмәтенең 2000 елның 20 ноябрәндәге 878 номерлы карары, 1992 елның 24 сентябрәндәге Россия ягулык һәм энергетика министрлыгы тарафыннан расланган газ белән тәэмин итү системаларын саклау Кагыйдәләре нигезендә билгеләнә.

6.2. Газ бүлү челтәрләренең сак зонасы билгеләнә:

тышкы газүткәргечләр трассалары буйлап - газүткәргечнең һәр ягынан 2 м ераклыкта уза торган шартлы сызыклар белән чикләнән территория рәвешендә;

газүткәргеч трассаларын, үткәргеч ягынан 3 м һәм каршы яктан 2 м ераклыкта уза торган шартлы сызыклар белән чикләнән территория рәвешендә - газүткәргеч трассаларын билгеләргә, полиэтилен торбалардан жир асты газүткәргечләре буйлап бакыр чыбык кулланганда;

аерым торучы газ көйләү пунктлары тирәсендә - өләге объектлар чикләреннән 10 м ераклыкта үткәрелән йомык линия белән чикләнән территория рәвешендә (биналарга кушып төзелән газ көйләү пунктлары өчен саклау зонасы регламентланмый);

урманнар һәм агач-куак үсемлекләре буйлап уза торган авылара газүткәргечләр трассасы буйлап - 6 м киңлектәге ерым рәвешендә, газүткәргечнең һәр ягында 3 м метр. Газүткәргечләрнең жир өсте участоклары өчен агачлардан алып торба үткәргечкә кадәр ара газүткәргечне эксплуатацияләүнең бөтен озынлыгы дәвамында агачларның биеклегеннән ким булмаска тиеш.

6.3. Газүткәргечләрнең сак зоналарын билгеләгәндә ара хисабы газүткәргеч үзәгеннән - бер жепле газүткәргечләр һәм газүткәргечләрнең кырый жепләре үзәгеннән - күпжеплеләр өчен башкарыла.

7. Аэродром яны территорияләре

7.1. Аэродром яны территорияләре һәм алардан файдалану режимы Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2010 елның 11 мартындагы 138 номерлы карары белән расланган Россия Федерациясе һава киңлегеннән файдалану кагыйдәләре нигезендә билгеләнә.

7.2. Аэродром яны территориясенең чикләре жир яисә су өслегенә һавадан килү полосаларының тышкы чиге буенча, ә һавадан килү полосаларыннан тыш - аэродромның контроль ноктасыннан 30 км радиуслы әйләнәсе белән билгеләнә.

29 статья. Инженерлык һәм транспорт инфраструктурасының линияле объектларының санитар аралары

1. «Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Семиозерка авыл жирлегенә» муниципаль берәмлегенә территориясендә тапшырылган транспорт инфраструктурасының линияле объектларына керәләр:

электр тапшыру линияләре;

газ бүлү челтәрләре.

2. «Семиозерка авыл жирлегенә» муниципаль берәмлегенә территориясендә тәкъдим ителгән транспорт инфраструктурасының линияле объектларына керәләр:

автомобиль юллары.

3. Инженерлык коммуникацияләренең санитар аралары

3.1. Магистраль торбаүткәргечләр, газ белән тәэмин итү системалары һәм югары көчәнешле электр линияләре өчен «Санитар-яклау зоналары һәм предприятиеләрне, корылмаларны һәм башка объектларны санитар классификацияләү» СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03 нигезендә санитар аермалар билгеләнә (санитар аралау полосалары).

3.2. Капиталь төзелеш объектларын проектлаганда һәм төзегәндә, жир кишәрлекләрен формалаштырганда, санитар араларны исәпкә алырга кирәк.

3.3. Санитар ара зонасында урнашкан территориядән файдалану режимы санитар-яклау зонасы режимына туры килә һәм «Санитар-яклау зоналары һәм предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның санитар классификациясе» СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03 нигезендә билгеләнә.

4. Транспорт инфраструктурасы объектларының санитар арасы

4.1. Автомагистральләр, тимер юл транспорты линияләре, метрополитен, гараж һәм автостоянкалар өчен, шулай ук очып китү һәм һава судноларын утырту зонасында стандарт очу маршрутлары буйлап санитар аралар билгеләнә. Санитар араның зурлыгы һәр конкрет очракта атмосфера һавасының пычрануы таралуын исәпләүләр нигезендә һәм физик факторларны (шау-шу, вибрация, электромагнит кырлары һ.б.) табигый тикшеренүләр һәм үлчәүләр үткәрелеп билгеләнә.

30 статья. Табигый факторлар йогынтысы буенча жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан файдалануны чикләүләр

1. Жир һәм су ресурсларыннан, капиталъ төзелеш объектларыннан, халыкның иминлеген тәэмин итү максатларында «Семиозерка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә табигый факторлар йогынтысы буенча чикләүләр зоналары билгеләнә ала.

2. Табигый факторларының йогынтысын чикләүләр гамәлдә булган зоналар - табигый характердагы гадәттән тыш хәл килеп чыгу куркынычы булган территорияләр яисә акваторияләр.

3. Күрсәтелгән зоналарны билгеләү тәртибе, аларның күләмнәре һәм файдалану режимы законнар һәм норматив техник документлар нигезендә һәр потенциалъ куркыныч объект өчен билгеләнә.

4. Су керү һәм су басу зоналары

4.1. СНиП 2.06.15-85 «Территорияне су басудан һәм су керүдән инженерлык саклау» нигезендә су басудан саклану үз эченә алырга тиеш:

биналарны, корылмаларны, нигез грунтларын локаль саклау һәм тулаем төзелгән территорияне саклауны;

су борып жиберү;

дренаж суларын утильләштерү (чистарту кирәк булганда);

жир асты сулары һәм өске сулар режимына, су агызу коммуникацияләрендәге чыгымнарга (агызуларга) һәм басымнарга, нигезләрнең, биналарның һәм корылмаларның деформацияләренә, шулай ук инженерлык яклавы корылмаларының эшенә мониторинг ясау системасы.

4.2. Күрсәтелгән чаралар «Территорияне су басудан һәм су басудан инженерлык сагы» 2.06.15-85 СНиП нигезендә территориядә грунт сулары биеклеген киметүне тәэмин итәргә тиеш:

капиталъ төзелешнең - өслекнең проект билгесеннән кимендә 2 м;

стадионнар, парклар, скверлар һәм башка яшел утыртмалардан - 1 метрдан да ким түгел.

Микрорайоннар территориясендә минераль грунтлар катламының минималь калынлыгын 1 метрга тигез итеп кабул итәргә кирәк; урамнарның машина узу өлешләрендә минераль грунтлар катламының калынлыгы транспорт хәрәкәтенең интенсивлыгына бәйле рәвештә билгеләнергә тиеш.

4.3. Яр буе участкаларында урнашкан торак пунктлар территорияләре кар сулары басудан, жил кудырып су басудан грунт сулары басудан коелма (юылу) яисә вал ясау белән сакланган булырга тиеш.

5. Экзоген геологик процессларга дучар булган территорияләр

5.1. СНиП 2.01.15-90 «Территорияне, биналарны һәм корылмаларны куркыныч геологик процесслардан инженерлык яклау. Проектлаштыруның төп нигезләмәләре» нигезендә шуышу һәм ишелү процессларына дучар булган территорияләрдә урнашкан торак пунктларда әлегә процессларны булдырмый калуга һәм тотрыкландыруга юнәлдерелгән түбәндәге чараларны кулланарга кирәк:

тау битенең рельефын аның тотрыклылыгын арттыру максатларында үзгәртү;

территорияне вертикаль планлаштыру һәм өске суларны борып чыгару системасын төзү ярдәмендә өске суларның агышын жайга салу;

грунтка һәм эрозия процессларына су инфильтрациясен булдырмау;

жир асты суларының биеклеген ясалма киметү;

агроурманмелиорация;
грунтларны ныгыту (шул исәптән армирлау белән);
тотып торучы корылмалар;
сөзәклекләргә террасалау;
башка чаралар (жылылык саклау җайланмалары һәм өслекләр ярдәмендә жылылык процессларын җайга салу, туңдыру һәм эретү процессларының зарарлы йогынтысыннан яклау, саклау зоналарын билгеләү һ.б.).

6. Карст процессларына дучар булган территорияләр

6.1. СНиП 2.01.15-90 «Территорияне, биналарны һәм корылмаларны куркыныч геологик процесслардан инженерлык яклавы. Проектлауның төп нигезләмәләре» нигезендә карст процессларына каршы чараларны геологик төзелештә эрүчән тау токимнары булган территорияләрдә биналарны һәм корылмаларны проекткаганда (известьташлар, доломитлар, акбур, карбонат цементлы сыну грунтлары, гипслар, ангидритлар, таш тоз) һәм өслектә карст күренешләре (бүрәнкәләр, казанлыклар, карст-эрозия чокырлары һ.б.) һәм (яки) грунт массивының тирәнлегендә (грунтларны тыгызлау, куышлыклар, мәгарәләр һ.б.) күздә тотарга кирәк.

6.2. Планлаштырылган чаралар составына түбәндәгеләр керә:

планировка структурасын эшләгәндә һәм карст куркынычы булган участкаларны мөмкин кадәр урап һәм аларда яшел утыртмалар урнаштырып функциональ зоналарның махсус компоновкасы, магистраль урамнар һәм челтәрләр трассировкасы;

карст үсешенә төзелешнең техноген йогынтысыннан территорияләргә инженерлык яклавын эшләү;

биналар һәм корылмаларның карст ишелү интенсивлыгына карата I - II категория тотрыклылык кишәрлекләреннән читтәге куркынычсызрак кишәрлекләрдә, шулай ук ишелүләр барлыкка килү интенсивлыгы (ешлыгы) кимрәк, әмма аларның уртача диаметрлары 20 метрдан артык (А тотрыклылык категориясе) кишәрлекләреннән читтә урнашуы.

31 статья. Мәдәни мирас объектларын саклау шартлары буенча җир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләүләр

1. Мәдәни мирас объектларын саклау 2002 елның 25 июнендәге 73-ФЗ номерлы «Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарихи һәм мәдәни ядкарьләре) турында» федераль закон, 2005 елның 01 апрелендәге 60-ТРЗ номерлы «Татарстан Республикасында мәдәни мирас объектлары турында» Татарстан Республикасы законы, башка норматив хокукый актлар таләпләре нигезендә гамәлгә ашырыла.

2. Мәдәни мирас объектлары, ачыкланган мәдәни мирас объектлары, мәдәни мирас объектлары билгеләренә ия объектлар исемлегә

2.1. «Семиозерка авыл җирлегә» муниципаль берәмлегә территориясендә мәдәни мирас объектлары, ачыкланган мәдәни мирас объектлары, мәдәни мирас объектлары билгеләренә ия объектлар юк.

XI БҮЛЕК. Коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән территориянең мөмкин булган минималь тәэмин ителеш дәрәжәсенең исәп-хисап

күрсәткечләре һәм мондый объектларның халык өчен максималь рәхсәт ителә торган территорияль мөмкинлек дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре

32 статья. Төп нигезләмәләр

1. Коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән территориянең мөмкин булган минималь тәэмин ителеш дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре һәм мондый объектларның халык өчен максималь рәхсәт ителә торган территорияль мөмкинлек дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре (алга таба – Исәп-хисап күрсәткечләре) шәһәр төзелеше регламентында күрсәтеләләр, әгәр шәһәр төзелеше регламенты кулланыла торган территорияль зона чикләрендә территорияне комплекслы һәм тотрыклы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру каралган булса.

2. Чикләрендә территорияне комплекслы һәм тотрыклы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру каралган территорияләр «Семиозерк авыл җирлегә» муниципаль берәмлеге чикләрендә каралмаган, шуңа бәйле рәвештә әлеге Кагыйдәләрдә шәһәр төзелеше регламентлары составындагы исәп-хисап күрсәткечләре күрсәтелмәгән.

XII БҮЛЕК. Җир кишәрлекләреннән рәхсәт ителгән файдалану төрләрен тасвирлау

33 статья. Төп нигезләмәләр

1. Җир кишәрлекләреннән рәхсәт ителгән файдалану төрләре Россия Федерациясе Икътисадый үсеш министрлыгының 2014 елның 01 сентябрәндәге 540 номерлы боерыгы (Россия Федерациясе Икътисадый үсеш министрлыгының 2015 елның 30 сентябрәндәге боерыгы редакциясендә) белән расланган җир кишәрлекләреннән рәхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторы нигезендә билгеләнә.

2. Линия объектларын (гомуми файдаланудагы тимер юллардан һәм гомуми файдаланудагы федераль һәм региональ эһәмиятле автомобиль юлларыннан тыш) урнаштыру, саклагыч корылмаларны (утыртмаларны), мелиорация объектларын, антенна-мачта корылмаларын, мәгълүмат һәм геодезик тамгаларны урнаштыру теләсә кайсы территорияль зонада рәхсәт ителгән файдалануның рәхсәт ителгән төрләре исемлегендә күрсәтелмичә генә рәхсәт ителә.

3. Җир кишәрлекләреннән рәхсәт ителгән файдалану төрләрен тасвирлау:

Рәхсәт ителгән куллану төренең коды *	Рәхсәт ителгән файдалану төренең исеме *	Җир кишәрлегеннән рәхсәт ителгән файдалану төрен тасвирлау *, рәхсәт ителгән файдалану төрен тасвирлауга шәрехләр
1.0	Авыл хужалыгы файдалануы	Авыл хужалыгын алып бару. Әлеге төрдәге рәхсәт ителгән файдалануның эчтәлегә 1.1-1.18 кодлары белән рәхсәт ителгән куллану төрләренең эчтәлеген, шул исәптән авыл хужалыгы продукциясен саклау һәм эшкәртү өчен файдаланыла торган биналарны һәм корылмаларны урнаштыруны үз эченә ала
1.1	Үсемлекчелек	Авыл хужалыгы культураларын үстерүгә бәйле хужалык эшчәнлеген гамәлгә ашыру. Әлеге төр куллануның эчтәлегә рәхсәт ителгән файдалану төрләренең 1.2-1.6 кодлары белән рәхсәт ителгән куллану төрләренең эчтәлеген үз эченә ала

1.2	Бөртекле һәм башка авыл хужалыгы культуралары үстерү	Бөртекле, кузаклы, азык, техник, майлы, эфир майлы, башка авыл хужалыгы культуралары житештерүгә бәйле авыл хужалыгы жирләрәндә хужалык эшчәнлеген гамәлгә ашыру
1.3	Яшелчәчелек	Авил хужалыгы жирләрәндә бәрәңге, яфрак, жиләк-жимеш, суганчалы һәм бахча авыл хужалыгы культуралары житештерүгә бәйле, шул исәптән теплицалар куллануга бәйле хужалык эшчәнлеген гамәлгә ашыру
1.4	Тонлаучы, дару, чәчәк культураларын үстерү	Хужалык эшчәнлеген, шул исәптән чәй, дару һәм чәчәк культуралары житештерүгә бәйле авыл хужалыгы жирләрәндә гамәлгә ашыру
1.5	Бакчачылык	Хужалык эшчәнлеген, шул исәптән күпьяллык жиләк-жимеш культуралары, виноград һәм башка күпьяллык культуралар үстерүгә бәйле авыл хужалыгы жирләрәндә гамәлгә ашыру
1.6	Житен һәм киндер үстерү	Хужалык эшчәнлеген, шул исәптән житен, киндер үстерү белән бәйле авыл хужалыгы жирләрәндә гамәлгә ашыру
1.7	Терлекчелек	Терлекчелек продукциясен житештерүгә, шул исәптән печән чабу, авыл хужалыгы терлекләрен көтүгә, нәселле терлекләр үрчетүгә, нәселле продукция (материал) житештерүгә һәм алардан файдалануга, авыл хужалыгы терлекләрен тоту һәм үрчетү, житештерү, саклау һәм беренчел эшкәртү өчен кулланыла торган биналар, корылмалар урнаштыруга бәйле хужалык эшчәнлеген гамәлгә ашыру. Өлеге төр рөхсәт ителгән куллануның эчтәлегә үз эченә 1.8-1.11 кодлары белән рөхсәт ителгән куллану төрләренең эчтәлеген ала
1.8	Хайван асрау	Хужалык эшчәнлеген, шул исәптән авыл хужалыгы терлекләрен (мөгезле эре терлекләрне, сарыкларны, кәжәләрне, атларны, дөяләрне, боланнарны) үрчетүгә бәйле авыл хужалыгы жирләрәндә гамәлгә ашыру; печән чабу, авыл хужалыгы терлекләрен көтү, терлек азыгы житештерү, авыл хужалыгы терлекләрен тоту һәм үрчетү өчен кулланыла торган биналар, корылмалар урнаштыру; нәселле терлекләр үрчетү, нәселле продукция (материал) житештерү һәм алардан файдалану
1.9	Жәнлекчелек	Кыйммәтле мехлы жәнлекләрне үрчетү белән бәйле хужалык эшчәнлеген гамәлгә ашыру; жәнлекләрне тоту һәм үрчетү, житештерү, саклау һәм продукцияне беренчел эшкәртү өчен кулланыла торган биналар, корылмалар урнаштыру; нәселле жәнлекләр үрчетү, нәселле продукция (материал) житештерү һәм алардан файдалану
1.10	Кошчылык	Кошларның, шул исәптән су йөзүче кошларның йорт токымнарын үрчетүгә бәйле хужалык эшчәнлеген гамәлгә ашыру; хайваннар тоту һәм үрчетү, кошчылык продукциясен житештерү, саклау һәм беренчел эшкәртү өчен кулланыла торган биналар, корылмалар урнаштыру; нәселле терлекләр үрчетү, нәселле продукция (материал) житештерү һәм алардан файдалану

1.11	Дуңгызчылык	Хужалык эшчәнлеген дуңгызлар үрчетүгә бәйлә гамәлгә ашыру; терлекләргә тоту һәм үрчетү, житештерү, саклау һәм продукцияне беренчел эшкәртү өчен кулланыла торган биналар, корылмалар урнаштыру; нәселле терлекләр үрчетү, нәселле продукция (материал) житештерү һәм алардан файдалану
1.12	Умартачылык	Хужалык эшчәнлеген, шул исәптән авыл хужалыгы жирләрендә бал кортларын һәм башка файдалы бөжәкләргә үрчетү, тоту һәм алардан файдалану буенча гамәлгә ашыру; умартачылык һәм башка файдалы бөжәкләр үрчетү өчен кирәкле умарталарны, башка объектларны һәм жайланмаларны урнаштыру; умартачылык продукциясен саклау һәм беренчел эшкәртү өчен файдаланыла торган корылмаларны урнаштыру
1.13	Балыкчылык	Балыкчылык объектларын (аквакультураны) үрчетү һәм (яисә) тоту, үстерү белән бәйлә хужалык эшчәнлеген гамәлгә ашыру; балыкчылыкны (аквакультураны) гамәлгә ашыру өчен кирәкле биналарны, корылмаларны, жиһазларны урнаштыру
1.14	Авил хужалыгын фәнни яктан тәэмин итү	Фәнни һәм селекция эшен гамәлгә ашыру, фән күзлегеннән караганда үсемлекләр һәм хайваннар дөньясы үрнәкләрен алу өчен авыл хужалыгы алып бару; үсемлекләргә генетик ресурслары коллекцияләрен урнаштыру
1.15	Авил хужалыгы продукциясен саклау һәм эшкәртү	Авил хужалыгы продукциясен житештерү, саклау, беренчел һәм тирән эшкәртү өчен кулланыла торган биналарны, корылмаларны урнаштыру
1.16	Кыр кишәрлекләргә дә шәхси ярдәмче хужалык алып бару	Капиталь төзелеш объектларын төзү хокукыннан башка авыл хужалыгы продукциясен житештерү
1.17	Питомниклар	Авил хужалыгында кулланыла торган агач һәм куакларны, шулай ук үсентеләр һәм орлыклар алу өчен башка авыл хужалыгы культураларын үстерү һәм сату; авыл хужалыгы житештерүенә күрсәтелгән төрләргә өчен кирәкле корылмаларны урнаштыру
1.18	Авил хужалыгы житештерүен тәэмин итү	Авил хужалыгы алып бару өчен файдаланыла торган машина-транспорт һәм ремонт станцияләрен, ангарларны һәм гаражларны авыл хужалыгы техникасы, амбарларны, су жыю башняларын, трансформатор станцияләрен һәм башка техник жиһазларны урнаштыру

2.0	Торак төзелеше	<p>Төрле төрдөгө торак урыннарын урнаштыру һәм аларда яшәүне тәэмин итү. Торак төзелешенә кеше яшәү өчен билгеләнгән биналар (алардагы бүлмәләр) керә, түбәндөгечә файдаланыла торган биналардан (торактан) тыш:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вакытлыча яшәү өчен торак урын бирүдән эшмәкәрлек файдасы алу максатында (кунакханәләр, ял йортлары); - халыкны дөвәләу яки социаль хезмәт күрсәтү белән бер үк вакытта яшәү өчен (шифаханәләр, бала йортлары, картлар йортлары, хастаханәләр); - производствоның өзлексез эшләвен тәэмин итү ысулы буларак (вахта биналары, житештерү объектларында торак хезмәтен үтәүче урыннар); - режимлы учреждение эшчәнлеген тәэмин итү ысулы буларак (казармалар, каравыл биналары, иректән мөхрүм итү урыннары, сак астында тоту). <p>Әлеге төр куллануның эчтәлегенә 2.1-2.7.1 кодлары белән рәхсәт ителгән куллану төрләренең эчтәлеген үз эченә ала.</p>
2.1	Индивидуаль торак төзелеше өчен	<p>Торак йортны урнаштыру (гражданның тарафыннан мондый бинада яшәү белән бәйләп көнүзгә һәм башка ихтыяжларны канәгатьләндерү өчен билгеләнгән бүлмәләрдән һәм ярдәмче куллану биналарынан торган һәм күчмәс мөлкәтнең мөстәкыйль объектларына бүлү өчен билгеләнмәгән жир өсте катлары саны өчтән, биеклегенә егерме метрдан артмаган аерым бина); авыл хужалыгы культураларын үстерү; индивидуаль гаражлар һәм хужалык корылмаларын урнаштыру</p> <p><u>Комментарий:</u> Рәхсәт ителгән файдалануның әлеге төре, торак йорттан кала, коймалар, чүп-чар чокырларын, бәдрәфләр, сарайлар һәм башка ишегалды корылмаларын урнаштыру мөмкинлеген күздә тоту.</p>
2.1.1	Аз катлы күпфатирлы торак төзелеше	<p>Аз катлы күпфатирлы йортларны урнаштыру (4 катка кадәр биеклектәге күпфатирлы йортлар, мансардныкын да кертеп); спорт һәм балалар майданчыкларын, ял итү майданчыкларын төзекләндерү</p> <p>аз катлы күпфатирлы йортта мондый биналарның гомуми майданы йорт биналарының гомуми майданының 15%тан артыграгын төзү итмәсә, өстәп төзелгән, якорма һәм өстәп төзелгән-кушып төзелгән биналарда торак төзелешенә хезмәт күрсәтү объектларын урнаштыру</p> <p><u>Комментарий:</u> Рәхсәт ителгән файдалануның әлеге төре, торак йорттан тыш, коймалар, чүп-чар чокырлары, сарайлар һәм башка ишегалды корылмаларын урнаштыру мөмкинлеген күздә тоту.</p>
2.2	Шәхси ярдәмче хужалык алып бару өчен	<p>Рәхсәт ителгән файдалану төрен тасвирлауда күрсәтелгән торак йортны 2.1 коды белән урнаштыру;</p> <p>авыл хужалыгы продукциясен житештерү; гараж һәм башка ярдәмче корылмалар урнаштыру; авыл хужалыгы хайваннарын тоту</p> <p><u>Комментарий:</u> Рәхсәт ителгән файдалануның әлеге төре, торак йорттан</p>

		тыш, коймалар, чүп-чар чокырлары, бэдрэф, сарайлар һәм башка ишегалды корылмаларын урнаштыру мөмкинлеген күздә тота.
2.3	Блокланган торак төзелеше	Күрше торак йортлары булган бер яисә берничә уртақ дивар (өч каттан да артмаган, берләштерелгән йортларның гомуми саны ун йорттан артмаган һәм аларның һәркайсы бер гаилә яшәү өчен билгеләнгән торак йортның гомуми диварына (гомуми стеналарга) күрше йорт яисә күрше йортлар белән янәшә йортлардан башка уртақ диварга (гомуми диварга) ия, ул аерым жир кишәрлегендә урнашкан һәм гомуми файдалану территориясенә (блокланган торак йортлар) чыга ала; декоратив һәм жимеш агачлары, яшелчә һәм жиләк культуралары үрчетү; индивидуаль гаражлар һәм башка ярдәмче корылмалар урнаштыру; спорт һәм балалар майданчыкларын, ял итү майданчыкларын төзекләндерү <u>Комментарий:</u> Рөхсәт ителгән файдалануның әлеге төре, торак йорттан тыш, коймалар, чүп-чар чокырлары, бэдрэф, сарайлар һәм башка ишегалды корылмаларын урнаштыру мөмкинлеген күздә тота.
2.4	Күчмә торак	Торак буларак файдалануга яраклы корылмаларны (палатка шәһәрчәкләре, кемпинглар, торак вагончыклары, торак прицеплары) аталган корылмаларны жир кишәрлегендә яисә гомуми файдалануга билгеләнгән инженерлык корылмалары булган жир кишәрлекләренә тоташтыру мөмкинлеге белән урнаштыру
2.5	Уртача катлы торак төзелеше	Күпфатирлы катлар саны белән сигез каттан югары булмаган йортларны урнаштыру; төзекләндерү һәм яшелләндерү; жир асты гаражларын һәм автостоянкаларны урнаштыру; спорт һәм балалар майданчыкларын, ял итү майданчыкларын төзекләндерү; күпфатирлы йортта мондый биналарның гомуми майданы йорт биналарының гомуми майданының 20%тан күбрәге булмаса, күпфатирлы йортның кушып төзелгән, янына төзелгән һәм кушып төзелгән-янына төзелгән биналарында торак төзелешенә хезмәт күрсәтү объектларын урнаштыру <u>Комментарий:</u> Әлеге Кагыйдәләргә карата рөхсәт ителгән файдалануның әлеге төре жир өстендә биш каттан сигез катка кадәр булган торак йортларны урнаштыру мөмкинлеген күздә тота
2.6	Күпкатлы торак төзелеше (биек төзелеш)	Тугыз катлы һәм аннан да югарырак катлы күп фатирлы йортларны урнаштыру; йорт яны территорияләрен төзекләндерү һәм яшелләндерү; спорт һәм балалар майданчыкларын, хужалык майданчыкларын һәм ял итү майданчыкларын төзекләндерү; жир асты гаражларын һәм автостоянкаларны урнаштыру, күпфатирлы йорттагы мондый биналарның майданы йортның гомуми майданының 15%ыннан артмаган булса, күпфатирлы йортның аерым урыннарында кушып төзелгән, янына төзелгән һәм кушып төзелгән-янына төзелгән күпфатирлы йортларда торак

		<p>төзелешенә хезмәт күрсәтү объектларын урнаштыру</p> <p><u>Комментарий:</u> Өлеге Кагыйдәләргә карата рөхсәт ителгән файдалануның өлеге төре җир өстендә тугыз каттан алып егерме катка кадәр булган торак йортларны урнаштыру мөмкинлеген күздә тоту.</p>
2.7	Торак төзелешенә хезмәт күрсәтү	<p>Урнашуы 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.4.1, 3.5.1, 3.6, 3.7, 3.10.1, 4.1, 4.3, 4.4, 4.6, 4.7, 4.9 кодлары белән рөхсәт ителгән файдалану төрләре белән каралган капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру, әгәр аларны урнаштыру торак төзелешенә хезмәт күрсәтү өчен кирәк булса, шулай ук гражданның яшәве белән бәйлә булса, әйләнә-тирә мохиткә һәм санитария иминлегенә зыян китермәсә, яшәүчеләрнең хокукларын бозмаса, санитария зонасын билгеләүне таләп итмәсә.</p>
2.7.1	Гараж билгеләнешендәге объектлар	<p>Аерым торучы һәм төзелгән гаражларны, шул исәптән автотранспортны саклау өчен билгеләнгән җир асты гаражларын, шул исәптән урнаштыру 4.9 коды белән рөхсәт ителгән файдалану төрен тоту каралган гаражлардан тыш, машина-уринга бүленгән урыннарны урнаштыру.</p>
3.0	Капиталъ төзелеш объектларыннан иҗтимагый файдалану	<p>Капиталъ төзелеш объектларын кешенең көнкүреш, социаль һәм рухи ихтыяҗларын канәгатьләндерү максатларында урнаштыру. Өлеге төр куллануның эчтәлегенә 3.1 - 3.10.2 кодлары белән рөхсәт ителгән куллану төрләрен үз эченә ала.</p>
3.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	<p>Коммуналь хезмәтләр белән физик һәм юридик затларны тәмин итү максатларында капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру, аерым алганда: су, жылылык, электр, газ, элемент хезмәтләре күрсәтү, канализация стоклары бүлү, күчмәсез милек объектларын (котельныйлар, су җыю корылмалары, чистарту корылмалары, насос станцияләре, суүткәргечләр, трансформатор подстанцияләре, газүткәргечләр, элемент линияләре, телефон станцияләре, канализацияләр, стоянкалар, гаражлар һәм мастерскойлар, шулай ук физик затларны коммуналь хезмәтләр күрсәтүгә бәйлә рөвештә кабул итү өчен билгеләнгән биналар яисә биналар) чистарту һәм җыештыру</p>
3.2	Социаль хезмәт	<p>Гражданның социаль ярдәм күрсәтү (халыкны эш белән тәмин итү хезмәте, картлар йортлары, балалар йортлары, аз керемле гражданның туендыру пунктлары, йортсыз гражданның өчен төн үткөрү пунктлары, психологик һәм түләүсез юридик ярдәм күрсәтү хезмәтләре, социаль, пенсия һәм башка хезмәтләр күрсәтү өчен билгеләнгән капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру, аларда гражданның социаль ярдәм күрсәтү һәм социаль яисә пенсия түләүләрен билгеләү мәсьәләләре буенча кабул итү гамәлгә ашырыла); почта һәм телеграф бүлекләрен урнаштыру өчен капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру;</p> <p>капиталъ төзелеш объектларын коммерциягә карамаган иҗтимагый оешмаларны: хәйрия оешмалары, кызыксынулар</p>

		буенча клублар урнаштыру өчен
3.3	Көнкүреш хезмәте	Халыкка яисә оешмаларга көнкүреш хезмәтләре күрсәтү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын (вак ремонт, ателье, мунча, чөчтараш, химик чистарту, күмү бюролары) урнаштыру
3.4	Сәламәтлек саклау	Гражданнарга медицина ярдәме күрсәтү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру. Әлеге төр куллануның эчтәлегенә 3.4.1 - 3.4.2 кодлары белән рөхсәт ителгән куллану төрләренә эчтәлеген үз эченә ала
3.4.1	Амбулатор-поликлиника хезмәте	Гражданнарга амбулатор-поликлиника медицина ярдәме күрсәтү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын (поликлиникалар, фельдшерлык пунктлары, сәламәтлек саклау пунктлары, ана һәм бала үзәкләре, диагностика үзәкләре, сөт кухнялары, кан донорлыгы станцияләре, клиник лабораторияләр) урнаштыру
3.4.2	Стационар медицина хезмәте	Стационарда гражданнарга медицина ярдәме күрсәтү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын (хастаханәләрен, бала тудыру йортларын, диспансерларны, фәнни-медицина учреждениеләрен һәм стационарда дөвалау буенча хезмәт күрсәтүне тәмин итә торган башка объектларны) урнаштыру; ашыгыч ярдәм станцияләрен урнаштыру;
3.5	Мәгариф һәм белем бирү	Тәрбия, белем бирү һәм агарту өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын (балалар яслеләре, балалар бакчалары, мәктәпләр, лицейлар, гимназияләр, һөнәри техник училищелар, сәнгать, музыка мәктәпләре һәм училищелары, белем бирү түгәрәкләре, белем бирү жәмгыятьләре, институтлар, университетлар, белгечләрен яңадан әзерләү һәм квалификация күтәрү оешмалары һәм тәрбия, белем бирү һәм агарту эшчәнлеген гамәлгә ашыручы башка оешмалар) урнаштыру. Әлеге төр куллануның эчтәлегенә 3.5.1 - 3.5.2 кодлар белән рөхсәт ителгән куллану төрләренә эчтәлеген үз эченә ала.
3.5.1	Мәктәпкәчә һәм урта башлангыч гомуми белем	Мәгариф, мәктәпкәчә, башлангыч һәм урта гомуми белем бирү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын (балалар яслеләре, балалар бакчалары, мәктәпләр, лицейлар, гимназияләр, сәнгать, музыка мәктәпләре, белем бирү түгәрәкләре һәм белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручы башка оешмалар), шул исәптән физик культура һәм спорт белән шөгыльләнү өчен билгеләнгән биналарны, спорт корылмаларын урнаштыру
3.5.2	Урта һәм югары һөнәри белем	Һөнәри белем бирү һәм агарту өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын (һөнәри техник училищелар, көллиятләр, сәнгать, музыка училищелары, белем жәмгыятьләре, институтлар, университетлар, белгечләрен яңадан әзерләү һәм квалификация күтәрү буенча оешмалар һәм башка белем һәм мәгариф эшчәнлеген гамәлгә ашыручы оешмалар), шул исәптән укучыларның физик культура һәм спорт белән шөгыльләнү өчен билгеләнгән

		биналар, спорт корылмаларын урнаштыру
3.6	Мәдәни үсеш	Аларда музейлар, күргәзмә заллары, сәнгать галереяләре, мәдәният йортлары, китапханәләр, кинотеатрлар һәм кинозаллар, театрлар, филармонияләр, планетарийлар урнаштыру өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру; бәйрәмнәр һәм күңел ачулар өчен майданчыклар төзү; цирклар, ерткычлар тоту урыннарын, зоопарклар, океанариумнар урнаштыру өчен биналар һәм корылмалар урнаштыру.
3.7	Дини файдалану	Дини йолалар (чиркәүләр, соборлар, храмнар, часовнялар, монастырьлар, мәчетләр, гыйбадәт кылу йортлары) үтәү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру; дини хезмәт башкаруга бәйле рәвештә, шулай ук хәйрия һәм дини белем бирү эшчәнлеген (монастырьлар, скитлар, якшәмбе мәктәпләре, семинарияләр, дини училищелар) гамәлгә ашыру өчен рухани затларның, хажиларның һәм тыңлаучыларның даими яшәү урыны өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру.
3.8	Ижтимагый идарә	Дәүләт хакимияте органнарын, жирле үзидарә органнарын, судларны, шулай ук аларның эшчәнлеген турыдан-туры тәмин итә торган оешмаларны урнаштыру өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру; сәясәт партияләренең, һөнәри һәм тармак берлекләренең идарә органнарын, гражданның ижади берлекләрен һәм башка ижтимагый берләшмәләрен урнаштыру өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын тармак яисә сәясәт билге буенча урнаштыру, Россия Федерациясендә чит дәүләтләрнең дипломатик вәкилләкләре һәм консул учреждениеләре өчен капитал төзелеш объектларын урнаштыру.
3.9	Фәнни эшчәнлекне тәмин итү	Фәнни эшчәнлекне тәмин итү өчен биналар һәм корылмалар урнаштыру. Әлеге төр куллануның эчтәлегенә 3.9.1 - 3.9.3 кодлары белән рәхсәт ителгән куллану төрләренең эчтәлеген үз эченә ала
3.9.1	Гидрометеорология өлкәсендә һәм аның белән чиктәш өлкәләрдә эшчәнлекне тәмин итү	Әйләнә-тирә мохиттә бара торган физик һәм химик процессларны күзәтү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру, аның гидрометеорология, агрометеорология һәм гелиогеофизик характеристикаларын билгеләү, атмосфера һавасының, туфракның, су объектларының пычрану дәрәжәсен, шул исәптән гидробиологик күрсәткечләр буенча, һәм жир тирәли - космик киңлекләргә, гидрометеорология һәм аның белән чиктәш өлкәләрдә кулланыла торган биналарны һәм корылмаларны (доплерск метеорологик радиолокаторлары, гидрологик постлар һәм башкалар) билгеләү
3.10	Ветеринар хезмәте	Ветеринария хезмәтләре күрсәтү, авыл хужалыгы булмаган хайваннарны кеше күзәтүгә астында тоту яисә үрчәтү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру. Әлеге төр куллануның эчтәлегенә 3.10.1 - 3.10.2 кодлары белән

		рөхсәт ителгән куллану төрләренең эчтәлеген үз эченә ала.
3.10.1	Амбулатор ветеринария хезмәте күрсәтү	Ветеринария хезмәтләре күрсәтү өчен билгеләнгән капиталъ төзелеш объектларын хайваннарны карап тотудан башка урнаштыру
3.10.2	Хайваннар өчен приютлар	Стационарда ветеринария хезмәтләре күрсәтү өчен билгеләнгән капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру; авыл хужалыгы булмаган хайваннарны кеше күзәтчелегендә карап тоту, үрчетү өчен билгеләнгән капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру, йортсыз хайваннарны тоту һәм дөвалау буенча хезмәтләр күрсәтү; хайваннар өчен кунакханәләр оештыру өчен билгеләнгән капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру
4.0	Эшмәкәрлек	Капиталъ төзелеш объектларын сәүдә, банк һәм башка эшкуарлык эшчәнлегә нигезендә табыш алу максатларында урнаштыру. Әлеге төр куллануның эчтәлегә рөхсәт ителгән куллану төрләренең 4.1 - 4.10 кодларында каралган эчтәлеген үз эченә ала
4.1	Эшлекле идарә	Капиталъ төзелеш объектларын дәүләт яисә муниципаль идарә һәм хезмәтләр күрсәтү белән бәйлә булмаган идарә эшчәнлегә объектларын урнаштыру, шулай ук оешмалар арасында сату вакытында товар тапшыруны таләп итмәгән алыш-бирешләр кылуны тәэмин итү, шул исәптән биржа эшчәнлегә (банк һәм иминият эшчәнлегеннән тыш) максатында урнаштыру
4.2	Сәүдә объектлары (сәүдә үзәкләре, сәүдә-күңел ачу үзәкләре (комплекслар))	Товарлар сатуны гамәлгә ашыручы бер яисә берничә оешманы урнаштыру һәм (яисә) хезмәтләр күрсәтү максатыннан, 4.5 - 4.8.2 кодлар белән рөхсәт ителгән куллану төрләре эчтәлегенә туры китереп, гомуми мәйданы 5000 кв.м лы капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру; хезмәткәрләр автомобильләре һәм сәүдә үзәгенә килүчеләр өчен гаражлар һәм (яисә) стоянкалар урнаштыру
4.3	Базарлар	Даими яисә вакытлыча сәүдә (ярминкә, базар) оештыру өчен билгеләнгән капиталъ төзелеш объектларын, корылмаларны урнаштыру, һәр сәүдә урынында 200 квадрат метрдан артык мәйдан булмавын исәпкә алып; хезмәткәрләр автомобильләре һәм базарга килүчеләр өчен гаражлар һәм (яисә) тукталышлар урнаштыру
4.4	Кибетләр	Сәүдә мәйданы 5000 кв. метрга кадәр булган товарларны сату өчен билгеләнгән капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру
4.5	Банк һәм иминият эшчәнлегә	Банк һәм иминият хезмәтләре күрсәтә торган оешмаларны урнаштыру өчен билгеләнгән капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру
4.6	Жәмәгать туклануы	Жәмәгать туклануы урыннары (рестораннар, кафелар, ашханәләр, кабымлыклар, барлар) урнаштыру максатларында капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру
4.7	Кунакханә хезмәте	Кунакханәләрне, шулай ук аларда вакытлыча яшәү өчен торак урыны бирүдән эшкуарлык файдасын алу максатында кулланыла торган башка биналарны урнаштыру

4.8	Күңел ачулар	Түбөндөгөлөрне урнаштыру өчен билгеленгөн капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру: дискотекалар һәм бию майданчыклары, төнге клублар, аквапарклар, боулинг, аттракционнар, ипподромнар, уен автоматларын (азартлы уеннар үткөрү өчен кулланыла торган уен жиһазларыннан тыш) һәм уен майданчыкларын урнаштыру; уен зоналарында шулай ук азартлы уеннар үткөрү өчен кулланыла торган уен биналарын, уен автоматлары залларын, шулай ук уен зоналарына килүчеләр өчен кунакханәләр һәм жәмәгать туклануы йортларын урнаштыру рөхсәт ителә.
4.9	Автотранспортка хезмәт күрсәтү	Берничә стоянкалы урыны, стоянкалары (парковкалары) булган даими яки вакытлы гаражларны, гаражларны, шул исәптән 2.7.1.кодында күрсәтелмәгән күпкатлы гаражларны урнаштыру.
4.9.1	Юл сервисы объектлары	Автозаправка станцияләрен (бензин, газ станцияләрен) урнаштыру; юл буе сервисы объектлары сыйфатында жәмәгать туклануын оештыру өчен кирәкле сәүдә кибетләрен, биналарны урнаштыру; юл яны сервисы сыйфатында кунакханә хезмәтләре күрсәтү; автомобиль юу станцияләрен һәм автомобиль кирәк-яраклары өчен кер юу урыннарын, автомобиль һәм юл буе сервисының башка объектларын ремонтлау һәм аларга хезмәт күрсәтү өчен билгеленгән остаханәләрне урнаштыру.
4.10	Күргәзмә-ярминкә эшчәнлеге	Күргәзмә-ярминкә һәм конгресс эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен билгеленгән капиталъ төзелеш объектларын, корылмаларны, күрсәтелгән чараларга хезмәт күрсәтү өчен кирәкле эшчәнлекне дә кертәп урнаштыру (экспозиция майданын төзү, чараларда катнашучыларның туклануын оештыру)
5.0	Ял (рекреация)	Спорт, физик культура, жәяүле яисә югары менеп йөрүләр, ял һәм туризм белән шөгильләнү өчен урыннар, табигатьне күзәтү, пикниклар, ау, балык тоту һәм башка эшчәнлек урыннарын тәртипкә китерү; паркларны, шәһәр урманнарын, бакчалар һәм скверларны, буаларны, күлләрне, сусаклагычларны, пляжларны, гомуми кулланыштагы су объектларының яр буе полосаларын булдыру һәм карау, шулай ук аларда ял урыннарын төзекләндерү. Әлеге төр кулланыуның эчтәлеге 5.1 - 5.5 кодлары белән рөхсәт ителгән куллану төрләренең эчтәлеген үз эченә ала. Комментарий: Гомуми файдаланудагы су объектларының яр полосаларына карата, күрсәтелгән рөхсәт ителгән файдалану төренән тыш, «Гомуми файдаланудагы жир кишәрлекләре (территорияләр)» рөхсәт ителгән файдалану төрен куллану мөмкин (12.0 код).
5.1	Спорт	Спорт клублары, спорт заллары, бассейннар, спорт һәм физкультура белән шөгильләнү өчен майданчыклар (йөгерү юллары, спорт корылмалары, теннис кортлары, спорт уены өчен кырлар, автодромнар, мотодромнар, трамплиннар,

		трассалар һәм спорт атулары), шул исәптән су (су спорт төрләре һәм инвентарыны саклау өчен кирәкле причаллар һәм корылмалар) сыйфатында капитал төзелеш объектларын урнаштыру, спорт базалары һәм лагерьлар урнаштыру
5.2	Табиғый-танып белү туризмы	Табиғатьбелән танышу буенча походлар һәм экскурсияләрүткөрү, жәяүле һәм атта йөрү өчен базалар һәм палаткалы лагерьлар урнаштыру, сукмак һәм юллар кору, әйләнә-тирә табиғать мохите турында танып белү белешмәләре булган щитлар урнаштыру; табиғатьне саклау һәм табиғатьне торгызу буенча кирәкле чараларны гамәлгә ашыру
5.2.1	Туристлык хезмәте	Дәвалау буенча хезмәтләр күрсәтми торган пансионатларны, туристлык кунакханәләрен, кемпингларын, ял йортларын, шулай ук аларда вакытлыча яшәү өчен торак урын бирүдән эшқуарлык файдасын алу максатында кулланыла торган башка биналарны урнаштыру; балалар лагерьларын урнаштыру
5.3	Аучылык һәм балык тоту	Аучылык һәм балык тоту урыннарын төзекләндерү, шул исәптән аучы яисә балыкчы йорты, жәнлекләренң һәм балык баш санын торгызу һәм тоту өчен кирәкле корылмалар урнаштыру
5.4	Аз үлчәмле суднолар өчен причаллар	Яхталар, катерлар, көймәләр һәм башка кече судноларга причалга тору, саклау һәм хезмәт күрсәтү өчен билгеләнгән корылмаларны урнаштыру
5.5	Гольф яки атта йөрүләр өчен кырлар	Гольф уены өчен урыннар урнаштыру яки атлы сәфәрләр башқару, шул исәптән кирәкле жир эшләрен башқару һәм ярдәмче корылмаларны урнаштыру, трибуналар урнаштыруны күздә тотмаган атлы спорт манежлары урнаштыру
6.0	Житештерү эшчәнлегә	Файдалы казылмаларны чыгару, аларны эшкәртү, сәнәгать ысулы белән әйберләр әзерләү максатларында капитал төзелеш объектларын урнаштыру <u>Комментарий:</u> Рөхсәт ителгән файдалануның әлеге төрен күрсәтелгән территорияль зона тематикасына туры килми торган сәнәгать объектларының территорияль зонасы чикләрендә булган очракта кулланырга кирәк
6.1	Жир асты байлыктарыннан файдалану	Геологик эзләнүләрне гамәлгә ашыру; файдалы казылмаларны ачык (карьерлар, отваллар) һәм ябык (шахталар, скважиналар) ысуллар белән чыгару; капитал төзелеш объектларын, шул исәптән жир асты объектларын, файдалы казылмалар чыгару максатларында урнаштыру; чимал транспортлауга һәм (яисә) сәнәгать эшкәртүенә әзерләү өчен кирәкле капитал төзелеш объектларын урнаштыру; файдалы казылмалар чыгару авылара территориядә башкарылса, жир асты байлыктарыннан файдалану максатлары өчен кирәкле биналарга һәм корылмаларга хезмәт күрсәтүче хезмәткәрләргә яшәү өчен

		билгелэнгән капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру
6.2	Авыр сәнәгать	Тау-баету һәм тау-эшкөртү, металлургия, машина төзелеше сәнәгате капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру, шулай ук суднолар төзелеше, авиатөзелеш, вагон төзү, машина төзелеше, станоклар төзү продукциясен эзерләү һәм ремонтлау, шулай ук эксплуатацияләү өчен саклау яисә санитар-саклау зоналарын урнаштыру каралган башка шундый сәнәгать предприятиеләрен урнаштыру, моңа сәнәгать объекты рөхсәт ителгән файдалануның башка төренә кертелгән очраklar керми
6.2.1	Автомобиль төзелеше сәнәгате	Транспорт чаралары һәм жиһазлар житештерү, автомобильләр житештерү, автомобиль кузовлары житештерү, прицеплар, ярымприцеплар һәм бер яисә берничә төр транспорт белән йөртү, автомобильләр һәм аларның двигательләре өлешләрен житештерү өчен билгелэнгән контейнерлар житештерү өчен билгелэнгән капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру
6.3	Жиңел сәнәгать	Текстиль, фарфор-фаянс, электрон сәнәгать өчен билгелэнгән капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру
6.3.1	Фармацевтика сәнәгате	Фармацевтика житештерүе өчен билгелэнгән капиталъ төзелеш объектларын, шул исәптән аларга карата сак яисә санитар-яклау зоналарын билгеләү каралган объектларны урнаштыру
6.4	Азык-төлек сәнәгате	Авил хужалыгы продукциясен аларны башка продукциягә китерә торган ысул белән эшкөртүгә (консервлау, ыслау, икмәк пешерү), шул исәптән эчемлекләр, алкоголь эчемлекләр һәм тәмәке әйберләре житештерү өчен дә азык-төлек сәнәгате объектларын урнаштыру
6.5	Нефтехимия сәнәгате	Углеводород чималын эшкөртү, ашламалар, полимерлар, көнкүреш билгеләнешендәге химик продукция һәм мондый продукция житештерү өчен билгелэнгән капиталъ төзелеш объектларын, шулай ук башка шундый сәнәгать предприятиеләрен урнаштыру
6.6	Төзелеш сәнәгате	Житештерү өчен билгелэнгән капиталъ төзелеш объектларын: төзелеш материаллары (кирпечләр, пиломатериаллар, цемент, беркетү материаллары), көнкүреш һәм төзелеш газ һәм сантехника жиһазлары, лифтлар һәм күтәргечләр, столяр продукция, жыелма йортлар яки аларның өлешләре һәм башка шундый продукция житештерү өчен урнаштыру
6.7	Энергетика	Гидроэнергетика объектларын, жылылык станцияләрен һәм башка электр станцияләрен урнаштыру, электр станцияләре (золоотваллар, гидротехник корылмалар) өчен хезмәт күрсөтүче һәм ярдәмче корылмалар урнаштыру; урнаштыруы 3.1 коды белән рөхсәт ителгән файдалану төре белән каралган энергетика объектларыннан тыш, электр челтәре хужалыгы объектларын урнаштыру
6.7.1	Атом энергетикасы	Атом энергиясен, шул исәптән атом станцияләрен, атом-төш жайланмаларын (фәнни максатларда булдырылганнардан

		тыш), атом-төш материалларын һәм радиоактив матдәләрне саклау пунктларын электр станцияләре өчен хезмәт күрсәтүче һәм ярдәмче корылмаларны урнаштыру; атом электр станцияләренә хезмәт күрсәтүче электр челтәре хужалыгы объектларын урнаштыру
6.8	Элемтә	Элемтә, радиотапшырулар, телевидение объектларын урнаштыру, шул исәптән һава радиореле, жир өсте һәм жир асты элемтә кабель линияләрен, радиофикация линияләрен, антенна кырларын, элемтә кабельле линияләрендә көчәйтү пунктларын, спутник элемтә һәм телерадиотапшырулар инфраструктурасын кертәп, урнаштырылуы рәхсәт ителгән куллану төрләрен 3.1 коды белән үз эченә алган эчтәлегендә каралган элемтә объектларыннан тыш
6.9	Складлар	Сәнәгать базалары, складлары, төяү терминаллары һәм доклары, нефть саклагычлар һәм нефть төяү станцияләре, газ саклагычлар һәм аларга хезмәт күрсәтүче газ конденсатлы һәм газ кудыру станцияләре, элеваторлар һәм азык-төлек складлары, тимер юл күчерү складларыннан тыш, йөк булдырылган житештерү комплексларының бер өлеше булмаган (стратегик запасларны саклаудан тыш) йөкләрен вакытлыча саклау, бүлү һәм күчерү корылмаларын урнаштыру
6.10	Космик эшчәнлекне тәэмин итү	Космодромнарны, старт комплексларын һәм жибөрү жайланмаларын, команда-үлчәү комплексларын, космик объектлар очышлары белән идарә итү үзәкләрен, мәгълүматны кабул итү, саклау һәм эшкәртү пунктларын, космик техниканы саклау базаларын, космик объектларны жиргә утырту полигоннарын, космик техниканы эшкәртү өчен эксперименталь база объектларын, космонавтлар әзерләү үзәкләрен һәм жиһазларын, космик эшчәнлекне башкарганда кулланыла торган башка корылмаларны урнаштыру
6.11	Целлюлоза-кәгазь сәнәгате	Целлюлоза-кәгазь житештерү, целлюлоза, агач массасы, кәгазь, картон һәм алардан ясалган әйберләр житештерү, нәшрият һәм полиграфия эшчәнлегенә, язылган мәгълүмат чыганаclarын тиражлау өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру
7.0	Транспорт	Кешеләр яки йөкләр ташу яки матдәләр тапшыру өчен кулланыла торган төрле юллар һәм корылмаларның урнашуы. Әлеге төр куллануның эчтәлегенә үз эченә 7.1 - 7.5 кодлары белән рәхсәт ителгән куллану төрләренең эчтәлеген ала
7.1	Тимер юл транспорты	Тимер юлларны урнаштыру; биналар һәм корылмаларны, шул исәптән тимер юл вокзалларын һәм станцияләрен, шулай ук жир өсте һәм жир асты биналарын, корылмаларны, тимер юл транспортының башка объектларын эксплуатацияләү, карап тоту, төзү, реконструкцияләү, ремонтлау өчен кирәкле жайланмалар һәм объектлар урнаштыру; төяү-бушату мәйданчыкларын, рельс яны складларын (ягулык-майлау материаллары складларыннан

		<p>һәм теләсә нинди типтагы автозаправка станцияләреннән, шулай ук тимер юл ташуларын турыдан-туры тәэмин итүгә билгеләнмәгән куркыныч матдәләрне һәм материалларны саклау өчен билгеләнгән складлардан тыш) һәм федераль законнарда билгеләнгән хәрәкәт иминлеге таләпләре үтәлгән очракта, башка объектларны урнаштыру; метрополитенның жиһаз корылмаларын, шул исәптән утырту станцияләрен, вентиляция шахталарын урнаштыру; трамвай юллары һәм башка махсус юллар (канат, монорельс, фуникулерлар) өчен жиһаз корылмаларын урнаштыру.</p>
7.2	Автомобиль транспорты	<p>Автомобиль юлларын һәм аларга бәйләп корылмаларны урнаштыру; пассажирларга хезмәт күрсәтү өчен билгеләнгән биналарны һәм корылмаларны урнаштыру, шулай ук транспорт чараларының эшен тәэмин итүче, юл хәрәкәте иминлеге өчен җаваплы эчке эшләр органнары постларын урнаштыру өчен билгеләнгән объектларны урнаштыру; автомобиль транспортына стоянкаларга жиһаз корылмаларын урнаштыру, шулай ук кешеләрне билгеләнгән маршрут буенча ташуны гамәлгә ашыручы автомобиль транспортының депосын (стоянка урыннарын урнаштыру) урнаштыру өчен.</p>
7.3	Су транспорты	<p>Су юлларында суднолар йөреше өчен ясалма төзелгән эчке су юлларын урнаштыру, эчке су юллары капитал төзү объектларын урнаштыру, диңгез портлары капитал төзү объектларын урнаштыру, капитал төзелеш объектларын, шул исәптән диңгез һәм елга портларын, причалларны, пристаньнарын, гидротехник корылмаларны, навигация жиһазларын һәм суднолар йөрешен һәм су юлы ташуларын тәэмин итү, су транспортына ягулык салу урыннарын урнаштыру</p>
7.4	Һава транспорты	<p>Аэродромнар, вертолет майданчыклары (вертодромнар) урнаштыру, гидросамолетларны суга төшерү һәм причал ясау өчен урыннар булдыру, һава судноларын очып китү һәм жиһаз төшерү (суга төшерү) өчен кирәкле, очышларны һәм башка объектларны радиотехник тәэмин итүне урнаштыру, аэропортлар (аэровокзаллар) һәм пассажирларны утырту һәм төшерү, аларга юлдаш хезмәт күрсәтү һәм аларның куркынычсызлыгын тәэмин итү өчен кирәкле башка объектларны урнаштыру, шулай ук һава юлы белән йөри торган йөкләрне тәяү, бушату һәм саклау өчен кирәкле объектларны урнаштыру; һава судноларына техник хезмәт күрсәтү һәм ремонт ясау өчен билгеләнгән объектлар урнаштыру</p>
7.5	Торбаүткәргеч транспорт	<p>Нефть үткәргечләрен, суүткәргечләрен, газүткәргечләрен һәм башка торба үткәргечләрен, шулай ук аталган торба үткәргечләрен эксплуатацияләү өчен кирәкле башка биналарны һәм корылмаларны урнаштыру</p>
8.0	Оборонаны һәм куркынычсызлы	<p>Россия Федерациясе Кораллы Көчләренең, башка гаскәрләренең, хәрби формировауларның һәм алар белән</p>

	кны тээмин итү	идарә итү органнарын сугышчан әзерлеген кирәкле капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру (хәрби оешмалар, эчке гаскәрләр, учреждениеләр һәм башка объектларны урнаштыру, гаскәрләрне һәм флот көчләрән дислокацияләү), хәрби частьларның сугышка әзерлекне тээмин итүгә юнәлдерелгән хәрби өйрәнүләр һәм башка чаралар уздыру; хәрби училищелар, хәрби институтлар, хәрби университетлар, хәрби академияләр биналарын урнаштыру; таможня эшчәнлеген гамәлгә ашыруны тээмин итүче объектларны урнаштыру <u>Комментарий:</u> Рөхсәт ителгән файдалануның әлеге төре хәрби комиссариатларны, хәрби чакыру пунктларын, гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләр бүлекчәләрән урнаштыру мөмкинлеген күздә тотә
8.1	Кораллы көчләрне тээмин итү	Коралларны, хәрби билгеләнештәге техниканы һәм сугыш кирәк-яракларын эшләү, сынау, ремонт житештерү яки юк итү өчен билгеләнгән капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру; жир кишәрлекләрән сынау полигоннары, кораллар юк итү һәм, кораллану яки сугыш кирәк-яракларын куллану, житештерү, ремонтлау яки юкка чыгару сәбәпле барлыкка килә торган калдыклар күмү урыннары сыйфатында жиһазлау; дәүләт һәм мобилизация резервларында матди кыйммәтләр запасларын булдыру һәм саклау өчен кирәкле капиталъ төзелеш объектларын (саклагычлар, складлар һәм башка объектлар) урнаштыру; иминлеген тээмин итү өчен ябык административ-территориаль берәмлекләр төзелгән объектларны урнаштыру
8.2	Россия Федерациясә Дәүләт чиген саклау	Россия Федерациясә дәүләт чиген яклауны һәм саклауны тээмин итү өчен кирәкле инженерлык корылмаларын һәм киртәләрән, чик буе билгеләрән, коммуникацияләрне һәм башка объектларны урнаштыру, чик буе ерымнарын һәм контроль полосаларны урнаштыру, чик буе хәрби частьләрән һәм алар белән идарә итү органнарын урнаштыру өчен, шулай ук Россия Федерациясә дәүләт чиге аша уздыру пунктларын урнаштыру өчен биналар урнаштыру
8.3	Эчке хоқук тәртибен тээмин итү	Хәрбиләштерелгән хезмәте булган эчке эшләр органнары, Росгвардия һәм коткару хезмәтләрә әзерлегенә ярдәм итү өчен кирәкле капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру; гражданнар оборонасы объектларын, житештерү биналарының бер өлеше булган гражданнар оборонасы объектларыннан тыш, урнаштыру
8.4	Жәзалар үтәтү эшчәнлеген тээмин итү	Капиталъ төзелеш объектларын иректән мәхрүм итү урыннары булдыру өчен урнаштыру (тикшерү изоляторлары, төрмәләр, жирлекләр)
9.0	Табигатьне махсус саклау һәм өйрәнү	Чикләрәндә, табигатьне саклау һәм өйрәнү белән бәйлә эшчәнлектән тыш, хужалык эшчәнлегә рөхсәт ителмәгән, махсус сакланучы табигать территорияләрән булдыру юлы

	эшчәнлеге	белән үсемлекләр һәм хайваннар дөнъясын саклау һәм өйрөнү (дәүләт табигать тыюлыклары, милли һәм табигый парклар, табигать һәйкәлләре, дендрология парклары, ботаника бакчалары, оранжереяләр)
9.1	Табигать территорияләре һәм саклау	Өйләнә-тирә табигать мохитенең аерым табигый сыйфатларын әлеге зонада хужалык эшчәнлеген чикләү юлы белән саклау, аерым алганда: тыелган полосаларны булдыру һәм тәрбияләү, яклау урманнарын, шул исәптән шөһәр урманнарын, урман паркларында булдыру һәм тәрбияләү, яклау урманнарында рөхсәт ителгән башка хужалык эшчәнлеге, тыюлыктарда табигать ресурсларынан файдалану режимын саклау, аеруча кыйммәтле булган жирләрнең үзлекләрен саклау. <u>Комментарий:</u> Рөхсәт ителгән файдалануның әлеге төрен, гомуми файдаланудагы территорияләрне оештырудан тыш, табигый территорияләрне бозуга китерә торган хужалык эшчәнлеге махсус каралмаган территорияләр чикләрендә кулланырга кирәк
9.2	Курорт эшчәнлеге	Табигый дөвалау ресурсларын (минераль су ятмалары, дөвалау пычраклары, лиманнар һәм күлләр рапасы, махсус климат һәм кеше авыруларын профилактикалау һәм дөвалау өчен кулланыла торган яки файдаланырга мөмкин булган башка табигать факторлары һәм шартлары) кешене дөвалау һәм савыктыру өчен, шул исәптән чыгару юлы белән файдалану, шулай ук дөвалау ресурсларын тау-санитария округының яки дөвалау-савыктыру жирлегенең һәм курортының санитар сагы беренче зонасы чикләрендә ярлыландырудан һәм юкка чыгарудан саклау
9.2.1	Санаторий эшчәнлеге	Халыкны дөвалау һәм савыктыру хезмәтләрен күрсәтүне тәэмин итүче шифаханәләр, профилакторийлар, бальнеологик дөвалаулар, пычрак белән дөвалауны урнаштыру; дөвалау-савыктыру урыннарын (пляжлар, бюветлар, шифалы пычрак чыгару урыннары) төзекләндерү; дөвалау-савыктыру лагерьларын урнаштыру
9.3	Тарихи-мәдәни эшчәнлек	Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларын (тарих һәм мәдәният ядкарьләрен) саклап калу һәм өйрөнү, шул исәптән: археологик мирас объектлары, истәлекле урыннар, тарихи кәсепләр, житештерү һәм һөнәрләр, тарихи жирлекләр, гамәлдә булмаган хәрби һәм гражданлык күмелгән урыннар, мәдәни мирас объектларын, тарихи промысел яки һөнәр булган хужалык эшчәнлеген, шулай ук танып белү туризмын тәэмин итүче хужалык эшчәнлеген
10.0	Урманнардан файдалану	Агач материалын һәм агач булмаган урман ресурсларын әзерләү, беренчел эшкәртү һәм чыгару, урманнарны саклау һәм торгызу эшчәнлеге һәм башка максатлар. Әлеге төрдәге рөхсәт ителгән файдалануның эчтәлеге 10.1 - 10.5 кодлары белән рөхсәт ителгән куллану төрләренең эчтәлеген үз эченә ала

10.1	Агач эзерләү	Табигать шартларында үскән, шул исәптән гражданнар тарафыннан үз ихтыяжлары өчен үсеп чыккан урман утыртмаларын кисү, үзагачны өлешчә эшкәртү, саклау һәм чыгару, урман юлларын булдыру, агач (урман складлары, урман кискечләре) эшкәртү һәм саклау өчен кирәкле корылмаларны урнаштыру, урманнарны саклау һәм торгызу
10.2	Урман плантацияләре	Кеше хезмәте белән үстерелгән урман утыртмаларын үстерү һәм кисү, үзагачны өлешчә эшкәртү, саклау һәм чыгару, юллар булдыру, агач (урман складлары, урман кискечләре) эшкәртү һәм саклау өчен кирәкле корылмалар урнаштыру, урманнарны саклау
10.3	Урман ресурсларын эзерләү	Сагыз эзерләү, агач булмаган урман ресурсларын жыю, шул исәптән гражданнар тарафыннан үз ихтыяжлары өчен, урман азык ресурсларын һәм кыргый үсемлекләр эзерләү, табылган урман ресурсларын саклау, тирән булмаган эшкәртү һәм чыгару, урман ресурсларын саклау һәм тирән булмаган эшкәртү өчен кирәкле вакытлы корылмалар урнаштыру (киптергечләр, гөмбә пешергеч, складлар), урманнарны саклау
10.4	Резерв урманнар	Урманнарны саклау белән бәйлә эшчәнлек
11.0	Су объектлары	Бозлыклар, карлыклар, инешләр, елгалар, күлләр, сазлыклар, территориаль диңгезләр һәм башка өске су объектлары
11.1	Су объектларына һәм гомуми файдалану	Су объектларына тоташа торган гомуми судан файдалануны гамәлгә ашыру өчен кирәкле ысуллар белән жир кишәрлекләреннән файдалану (гражданнар шәхси ихтыяжлары өчен судан файдалану, шулай ук эчәргә һәм хужалык-көнүреш су белән тәэмин итү максатларында су ресурсларын жыю (алу), су коену, кече үлчәмле судноларны, су мотоциклларын һәм су объектларында ял итү өчен билгеләнгән башка техник чараларны куллану, әгәр тиешле тьюлар законнарда билгеләнмәгән булса, су объектларында, су объектларында ял итү өчен билгеләнгән башка техник чараларны куллану)
11.2	Су объектларына һәм махсус файдалану	Су объектларына тоташкан жир кишәрлекләрен судан махсус файдалану өчен кирәкле ысуллар (өске су объектларынан су ресурсларын алу, агып төшүче суларны һәм (яисә) дренаж суларын агызу, төптән тирәнәйтү, шартлату, бораулау һәм башка су объектларының төбен һәм ярларын үзгәртүгә бәйлә эшләр) куллану
11.3	Гидротехник корылмалар	Сусаклагычларны эксплуатацияләү өчен кирәкле гидротехник корылмаларны (плотиналар, су ташлау, су жыю, су чыгару һәм башка гидротехник корылмаларны, суднолар үткөрү корылмаларын, балык саклау һәм балык үткөрү корылмаларын, яр буен саклау корылмаларын) урнаштыру
12.0	Гомуми файдаланудагы жир	Торак пунктлар чикләрендәге урам-юл челтәре объектларын, автомобиль юлларын һәм жәяүлеләр тротуарларын, жәяүлеләр өчен чыгу юлларын, яр буйларын, яр буйларын,

	кишәрлекләре (территорияләр)	гомуми файдаланудагы су объектларының су полосаларын, скверларны, бульварларны, майданнарны, юлларны, төзекләндерүнең кече архитектура рәвешләрен урнаштыру <u>Комментарий:</u> Әлеге Кагыйдәләргә карата рөхсәт ителгән файдалануның әлеге төрен кызыл сызыklar билгеләү юлы белән төзелгән территорияләр чикләрендә күздә тотарга кирәк. Гомуми файдаланудагы су объектларының яр полосаларына карата, рөхсәт ителгән файдалануның күрсәтелгән төрәннән тыш, «Ял (рекреация)» (код 5.0) рөхсәт ителгән файдалану төрен куллану мөмкин.
12.1	Ритуаль эшчәнлек	Зиратлар, крематорийлар һәм күмү урыннары урнаштыру; тиешле гыйбадәт корылмаларын урнаштыру;
12.2	Махсус эшчәнлек	Житештерү һәм куллану калдыкларын, медицина калдыкларын, биологик калдыкларны, радиоактив калдыкларны, озон катламын жиимерүче матдәләрне урнаштыру, саклау, күмү, утильләү, туплау, эшкәртү, зарарсызландыру, шулай ук калдыкларны урнаштыру объектларын урнаштыру, мондый калдыкларны күмү, саклау, зарарсызландыру (үлөт базларын, чүп яндыру һәм чүп эшкәртү заводларын, көнкүреш чүп-чарын һәм калдыкларны күмү һәм сортларга аеру полигоннарын, аларны икенчел эшкәртү өчен әйберләр жыю урыннарын)
12.3	Запас	Хужалык эшчәнлегенең булмавы
13.1	Яшелчәчелек алып бару	Гражданның тарафыннан авыл хужалыгы культураларын үз ихтыяжлары өчен үстерүне һәм (яисә ял итүне) гамәлгә ашыру; авыл хужалыгы культураларының уңышын һәм инвентарлар саклау өчен билгеләнгән күчәмсез милек объектлары булмаган хужалык корылмаларын урнаштыру <u>Комментарий:</u> Әлеге Кагыйдәләргә карата рөхсәт ителгән файдалануның әлеге төре бернинди капитал төзелеш объектларын урнаштыруны күздә тотмый. «Кыр участкаларында шәхси ярдәмче хужалык алып бару» рөхсәт ителгән куллану төрәннән аермалы буларак (код 1.16), хокук ияләре физик затлар булган жир кишәрлекләре өчен кулланыла
13.2	Бакчачылык алып бару	Гражданның тарафыннан авыл хужалыгы культураларын үз ихтыяжлары өчен үстерүне һәм (яисә) ял итүне гамәлгә ашыру; үз ихтыяжлары өчен 2.1 коды белән рөхсәт ителгән файдалану төрен тасвирлауда күрсәтелгән бакча йортын, торак йорт, хужалык корылмаларын һәм гаражларны урнаштыру <u>Комментарий:</u> Бакча йорты - ел әйләнәсе яшәү һәм инженерлык инфраструктурасы белән тәэмин итү күздә тотылмаган йорт. Рөхсәт ителгән файдалануның әлеге төре бакча яки торак йорттан тыш, коймалар, чүп-чар чокырлары, бәдрәфләр, сарайлар һәм башка ишегалды корылмаларын урнаштыру

		мөмкинлеген күздә тота.
13.3	Дача хужалыгын алып бару	<p>Торак дача йортын (фатирларга бүлү өчен билгеләнмәгән, ял итү һәм яшәү өчен яраклы биекlege өч каттан артык түгел) урнаштыру; жыләк-жимеш, яшелчә, бакча яисә башка авыл хужалыгы культуралары һәм бәрәңге үстерү белән бәйлә эшчәнлекне гамәлгә ашыру; хужалык корылмаларын һәм корылмаларын урнаштыру</p> <p><u>Комментарий:</u> Торак дача йорты булып ел әйләнәсе яшәү һәм инженер инфраструктурасы белән тәэмин итү мөмкинлеген күздә тоткан йорт тора. Рәхсәт ителгән файдалануның әлеге төре, торак дача йортыннан тыш, коймалар, чүп-чар базларын, бәдрәфләр, сарайлар һәм башка ишегалды корылмаларын урнаштыру мөмкинлеген күздә тота.</p>

* Россия Федерациясе Икътисады үсеш министрлыгының 2014 елның 01 сентябрәндәге 540 номерлы боерыгы белән расланган жир кишәрлекләреннән рәхсәт ителгән файдалану төрләре Классификаторы нигезендә

КУШЫМТАЛАР

1 нче кушымта. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориаль зоналар

2 нче кушымта. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләре

3 нче кушымта. VII бүлеккә кушымта